

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
FILOZOFICKÁ FAKULTA
ÚSTAV ROMANISTIKY

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Anglicismy v oblasti kryptoměn ve španělštině a češtině:
srovnávací korpusová analýza

Vedoucí práce: Mgr. Markéta Šmídová, Ph.D.

Autor práce: Erik Wendl

Studijní obor: Španělský jazyk pro evropský a mezinárodní obchod

Ročník: 3.

2023

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem autorem této kvalifikační práce a že jsem ji vypracoval/a pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu použitých zdrojů.

V Jihlavě, dne

.....

.....

Erik Wendl

Poděkování

Tímto bych rád poděkoval Mgr. Markétě Šmídové, Ph.D., za odborné vedení, cenné rady a připomínky, které mi byly nesmírně užitečné při zpracování této práce. Zvláště si vážím přátelského a vstřícného přístupu, ochoty a trpělivosti, které mi poskytly cennou podporu po celou dobu psaní bakalářské práce.

Anotace

Rozvoj kryptoměnového trhu v mezinárodním měřítku se promítá do jednotlivých jazyků, jež obohacuje o termíny pocházející z angličtiny. Cílem práce je srovnávací analýza vybraných anglicismů z oblasti kryptoměn používaných ve španělštině a češtině (*blockchain*, *halving*, *whale* apod.). V teoretickém výkladu autor za pomoci sekundární literatury vysvětluje relevantní procesy obohacování slovní zásoby a rovněž je představena problematika anglicismů. Empirická část je koncipována jako kontrastivní korpusová analýza, která byla provedena na korpusech Araneum Bohemicum Maius a Araneum Hispanicum Maius. Jako zdroj dat byla použita i česká a španělská internetová periodika. Součástí práce je trojjazyčný terminologický glosář a resumé ve španělštině.

Klíčová slova: anglicismus, kryptoměna, obohacování slovní zásoby, analýza, korpus

Annotation

The development of the cryptocurrency market internationally is reflected in the different languages that enriched by terms originating in English. The aim of this thesis is a comparative analysis of selected English cryptocurrency terms used in Spanish and English (blockchain, halving, whale etc.). In the theoretical interpretation, the author explains the relevant processes of vocabulary enrichment with the help of secondary literature, and the issue of Anglicisms is also introduced. The empirical part is designed as a contrastive corpus analysis, which was carried out on the Araneum Bohemicum Maius and Araneum Hispanicum Maius corpora. Czech and Spanish online periodicals also were used as a source of data. The thesis includes a trilingual glossary of terminology and a summary in Spanish.

Keywords: Anglicism, cryptocurrency, vocabulary enrichment, analysis, corpus

Obsah

1	Úvod.....	8
2	Lexikologie a slovní zásoba.....	9
3	Procesy obohacování slovní zásoby.....	10
3.1	Tvoření slov.....	10
3.1.1	Zkratky v češtině.....	11
3.1.1.1	Zkratky hláskové.....	11
3.1.1.2	Zkratky plynule čtené.....	11
3.1.1.3	Slova zkratková – akronyma.....	11
3.1.2	Zkratky ve španělštině.....	11
3.1.2.1	Zkracování.....	12
3.1.2.2	Jednoduché zkratky.....	12
3.1.2.3	Akronyma.....	12
3.1.2.4	Složené zkratky.....	12
3.1.2.5	Složité zkratky.....	13
3.2	Výpůjčky.....	13
3.2.1	Adaptace výpůjček v češtině.....	14
3.2.1.1	Slova s původním pravopisem.....	14
3.2.1.2	Slova pravopisně počestělá.....	15
3.2.2	Adaptace výpůjček ve španělštině.....	15
3.2.2.1	Grafická adaptace.....	15
3.2.2.2	Výslovnostní adaptace.....	16
3.2.2.3	Morfologická adaptace.....	16
3.2.2.4	Sémantická adaptace.....	17
3.3	Kalky.....	17
3.4	Neologismy.....	19
3.5	Anglicismy.....	20

3.5.1	Adaptace anglicismů do českého lexika.....	21
3.5.2	Adaptace anglicismů do španělského lexika	23
4	Jazykové vrstvy.....	24
4.1	Diafazická vrstva jazyka.....	25
4.1.1	Technolekt.....	25
4.1.2	Technicismus.....	26
5	Kryptoměnový trh.....	27
6	Analýza anglicismů.....	28
6.1	Cryptocurrency	29
6.2	Blockchain	32
6.3	Bear/bearish	34
6.4	Bitcoin, Altcoin, Litecoin a Ethereum.....	39
6.5	DeFi	42
6.6	Fiat money	44
6.7	Halving	48
6.8	Mining, miner	51
6.9	Stake	54
6.10	Wallet.....	56
6.11	Whale.....	59
7	Trojazyčný glosář	63
8	Závěr	65
9	Resumé.....	67
10	Seznam odborné literatury	70
11	Elektronické zdroje	73
12	Seznam obrázků	83

1 Úvod

S rozmachem kryptoměn a jejich popularitou se stávají anglické termíny týkající se této sféry neodmyslitelnou součástí komunikace. Anglická slovní zásoba proniká nejen do odborných textů a technického jazyka, ale také do běžného mluveného a psaného projevu. Obohacuje tak slovní zásobu češtiny a španělštiny o nová a specifická slova, která jsou nezbytná pro vyjádření konceptů a jevů souvisejících s kryptoměnami. Přítomnost těchto anglických výrazů umožňuje jednoznačné komunikování mezi lidmi s různými jazykovými znalostmi a přispívá tak k rozvoji a adaptaci jazyka v digitální době.

V úvodu teoretické části se zaměříme na lexikologii, která je jazykovědnou disciplínou zabývající se slovní zásobou. Prozkoumáme různé procesy obohacování, jako jsou zkratky, výpůjčky, kalky či neologismy, které přispívají k rozšiřování slovní zásoby o nové výrazy a rovněž nám ukáží, jak se cizí slova přizpůsobují potřebám obou zkoumaných jazyků. Budeme se také zabývat anglicismy a jejich adaptací do češtiny a španělštiny. V rámci našeho zaměření na kryptoměnový svět se seznámíme s jazykovými vrstvami a s mluvou lidí zabývajících se virtuálními měnami. Závěrem teoretické části poskytneme stručný úvod do kryptoměnového trhu a vysvětlíme klíčové termíny.

Empirická část bude koncipována jako kontrastivní analýza vybraných kryptoměnových termínů, kterou provedeme na korpusech Araneum Bohemicum Maius a Araneum Hispanicum Maius. Vybraná česká a španělská internetová periodika budou rovněž sloužit jako zdroje informací pro naši analýzu. Každý analyzovaný pojem bude nejprve stručně vysvětlen, a poté budeme provádět analýzu pro češtinu i pro španělštinu. Na závěr vypracujeme srovnávací analýzu mezi oběma jazyky. Očekáváme, že španělština a čeština budou v oblasti kryptoměn převážně přejímat termíny z angličtiny před tvořením vlastních slov a zároveň budou vycházet ze srovnatelných principů a postupů. Součástí práce je trojjazyčný terminologický glosář a resumé ve španělštině.

2 Lexikologie a slovní zásoba

Lexikologie společně se sémantikou jsou jazykovědné disciplíny, jež se orientují na studium slovní zásoby jazyka. Fonetika, fonologie, morfologie a syntax jsou také disciplíny řadící se do lingvistiky, ale zaměřující se na jinou oblast jazyka. První dvě zmíněné zkoumají zvukovou podobu jazyka, zbylé dvě disciplíny se zabývají gramatickou stránkou jazyka.

Nás bude zajímat pouze v úvodu zmíněná lexikologie. Právě do této disciplíny spadají procesy obohacování slovní zásoby, problematika neologismů a anglicismů nebo jednotlivé vrstvy jazyka. Lexikologie je v Novém encyklopedickém slovníku češtiny definována jako:

“Lingvistická disciplína zkoumající lexikální složku jazyka (viz lexikon). Zabývá se delimitací, klasifikací, formou, významem (v propojení s pojmenovací funkcí) i užíváním lexikálních jednotek.” (Hladká, 2017, online).

Obsahově velmi podobnou definici nalezneme i v Mluvnici současné češtiny od Cvrčka a kol.:

„Lexikologie je jazykovědná disciplína zabývající se formou, významem a užíváním lexikálních jednotek jazyka.” (Cvrček a kol., 2015, str. 82).

S těmito definicemi se shoduje i slovenský lingvista Bohdan Ulašín (2022, str. 9), který rovněž popisuje lexikologii jako lingvistickou disciplínu, jejímž účelem je zkoumání a uspořádání lexikálních jednotek z hlediska významu, formy a vztahu k ostatním jednotkám (Ulašín, 2022, str. 9). Základní jednotkou lexikologie je pak slovo, které ale nemá přesné teoretické vymezení (Cvrček a kol., 2015, str. 83). I přesto, že se slovní zásoba odděluje od gramatiky, panuje mezi nimi jistá kontinuita kvůli vzájemnému ovlivňování. Do slovní zásoby řadíme obecná jména (*okno, autor* aj.) a vlastní jména (*Tomáš, Liberec* apod.), přičemž i v tomto případě existuje jistá souvislost. Často se například setkáváme s přídavnými jmény odvozenými od jmen vlastních (*madridský*). Všechny tyto lexikální jednotky se podílejí na tvorbě jazykového systému. Každý jednotlivý mluvčí má svou vlastní slovní zásobu, která se odvíjí od jeho vzdělání či zájmů (Ulašín, 2022, str. 9).

Lexikologie rozlišuje dva primární postupy při analýze slovní zásoby. Účelem prvního, tedy diachronního, přístupu je zkoumat jednotlivé stavy v různých časových obdobích (vývoj jazyka), zatímco druhý, synchronní, se zaměřuje na současný stav jazyka. Podrobným průzkumem lze sledovat změny v průběhu vývoje jazyka a zároveň predikovat budoucí trendy (Ulašín, 2022, str. 9).

3 Procesy obohacování slovní zásoby

Čeština i španělština při obohacování slovní zásoby vycházejí ze srovnatelných principů a procesů (*procedimientos de enriquecimiento del vocabulario*), které můžeme rozdělit do následujících skupin (srov. Alvar Ezquerra, 1999):

I. **Morfologické procesy** (*procedimientos morfológicos*)

Tvorba nových slov je produkována skrze tři základní morfologické procesy: odvozování (*derivación*), skládání (*composición*) a zkracování (*abreviación*). Všechny tři zmíněné procesy jsou hojně využívány v obou jazycích při tvorbě nových slov. Kromě toho je španělština obohacena o jeden další proces, kterým čeština nedisponuje, jde o tzv. parasyntézu (*paransíntesis*).

II. **Sémantické procesy** (*procedimientos semánticos*)

Přiřazení nového významu již existujícím slovům pomocí sémantických procesů. Do této oblasti spadá zužování a rozšiřování významu (*ampliación y restricción del significado*), přenesení významu pomocí podobnosti nebo změny hodnoty (*transferencia de significado por semejanza o cambios de valor*).

III. **Přejímání z cizích jazyků** (*acepciones de otras lenguas*)

Poslední skupinou je přejímání z cizích jazyků, k němuž se řadí výpůjčky a kalky.

Zaměříme-li se však pouze na relevantní procesy, jež přispívají k obohacování slovní zásoby o nové kryptoměnové terminologismy, budou nás v tomto ohledu zajímat především procesy výpůjček (*préstamos*), kalků (*calcos*), zkracování (*abreviación*) a neologismů (*neologismos*), které si postupně vysvětlíme i na konkrétních příkladech.

3.1 Tvoření slov

Proces tvorby slov (*formación de palabras*) se uplatňuje již od historických počátků užívání jazyka (Alvar Ezquerra, 1999, str. 20). Na rozdíl od přejímek a sémantických procesů jsou při tvorbě nových slov používány morfologické mechanismy, jejichž výsledkem jsou složená slova (*palabras complejas*) (Varela Ortega, 2005, str. 6). Tyto mechanismy uplatňují přejaté nebo již vyskytující se prvky v cílovém jazyce. Složená slova vznikají dvěma základními procesy: odvozováním (*derivación*) pomocí předpon a přípon (*obuv > obuv-nictví; zapato > zapat-ería*) a skládáním (*composición*) ze dvou a více základových slov, která se v jazyce volně vyskytují (*foto-grafie; foto-grafía*) (srov. Alvar Ezquerra, 1999, str. 20). Třetím, méně využívaným, ale také důležitým procesem jsou zkratky.

3.1.1 Zkratky v češtině

Zkratková slova většinou neřadíme do kategorie slov, jelikož se jedná o zkráceniny víceslovných pojmenování, a proto jsou považovány pouze za zástupce slov. V rámci jazykové ekonomie se tzv. procesem univerbizace tvoří ze sousloví jednotlivé zkratky. Jako typický příklad bychom si tu mohli uvést: *ČR* (zkratka) – *Česká Republika* (víceslovné pojmenování). Cvrček a kol. (2015, str. 148–149) rozdělují zkratková slova do třech podkategorií.

3.1.1.1 Zkratky hláskové

Hláskové (jinak také iniciálové) zkratky jsou tvořeny z počátečních velkých písmen víceslovného pojmenování a nejčastěji se používají pro názvy států, organizací či různých institucí (UK, MPSV, ČSÚ apod.). Zkratky hláskové a písmenné (původně cizí zkratky) se na rozdíl od ostatních zkratek hláskují po písmeni. Uveďme si alespoň pro představu pár příkladů: Kč > *ká-čé*; ČTK > *čé-té-ká*; USA > *ú-es-á* (původně cizí, čteme česky); BBC > *bí-bí-sí* (přejatá cizí výslovnost) (Cvrček a kol., 2015, str. 148).

3.1.1.2 Zkratky plynule čtené

Tuto kategorii méně zastoupených zkratek již nečteme hláskovaně, ale spojitě, jelikož je možné přečíst zkratku jako jedno slovo: DAMU > *damu*; FAMU > *famu* (Cvrček a kol., 2015, str. 149).

3.1.1.3 Slova zkratková – akronyma

Akronyma jsou výše zmíněné hláskové zkratky (institucí a organizací) s tím rozdílem, že se skloňují a plynule čtou: *Zisk ČEZu meziročně poklesl o 11 %*. Ve formálních dokumentech nicméně zůstávají často v původní nezměněné podobě (Cvrček a kol., 2015, str. 149).

3.1.2 Zkratky ve španělštině

Stejně jako čeština i španělština má tendenci zkracovat delší slova a slovní spojení do zkratek pro úsporu času a místa. Typickým příkladem je Španělská královská akademie (*Real Academia Española*), která hojně využívá zkratku *RAE*. Počet zkratek se v současné španělštině neustále zvyšuje, což lze pozorovat například v politice, vědě, novinářině

či ekonomickém prostředí. Černý (2008, str. 63) i Alvar Ezquerra (1999, str. 44–48) vychází ze srovnatelných principů pro rozdělení zkratk ve španělštině.

3.1.2.1 Zkracování

Zkracování (*abreviamiento/truncamiento*) fonetické části slova je proces, při němž dochází k vypouštění celých slabik: *cine* > *cinematógrafo*; *foto* > *fotografía*; *zoo* > *zoológico*; *profe* > *profesor* (Alvar Ezquerra, 1999, str. 44). Tento proces krácení lze zaznamenat i v ojedinělých případech v češtině, nicméně Cvrček a kol. nezařazují tato slova do samostatné kategorie zkratk.

3.1.2.2 Jednoduché zkratky

Jednoduché zkratky (*abreviaturas simples*) se ve španělštině vyjadřují jedním nebo více písmeny kráceného slova. V prvním případě dochází k procesu apokopy, tedy k vypouštění hlásek na konci slova: *d.* > *don*; *her.* > *heredero*; *tel.* > *teléfono*. Ve druhém, častěji používaném, případě se slova uprostřed zkracují do několika písmen. Tento proces se nazývá synkopa: *admón.* > *administración*; *entlo.* > *entresuelo*; *tente* > *teniente*. V mluveném jazyce zkrácené formy nepoužíváme, ale v psaných textech není od věci zkratky používat. Často tím dochází k úspoře textu (Alvar Ezquerra, 1999, str. 44).

Jednoduché zkratky se vyskytují i v češtině, ale Cvrček a kol. ve zmíněné publikaci tuto kategorii zkratk neuvádí.

3.1.2.3 Akronyma

Acronomia je velmi moderním a zvláštním procesem, při kterém jsou vytvářeny zkratky z kompozice dvou slov. Začátek prvního slova je spojen s koncem druhého slova. Většinou se jedná o termíny z cizích jazyků, jež se převádějí do španělštiny: *motel* > ***motorist hotel***; *informática* > ***información automática***; *transistor* > ***transfer resistor*** (Alvar Ezquerra, 1999, str. 45).

3.1.2.4 Složené zkratky

Složené zkratky (*abreviaturas compuestas*) jsou rozšířenou verzí jednoduchých zkratk s tím rozdílem, že jsou tvořeny ze dvou a více slov a jsou zachovány pouze počáteční

písmena: *b. s. p.* > *besa sus pies*; *d. e. p.* > *descanse en paz*; *l. c.* > *lugar citado*. S postupem času se složené zkratky využívají stále méně (Alvar Ezquerria, 1999, str. 45).

3.1.2.5 Složené zkratky

Kategorie složitých zkratk (abreviaturas complejas) se nejvíce shoduje s českým dělením od Cvrčka a kol. Alvar Ezquerria (1999, str. 46–48) rozděluje tyto zkratky ještě nad dvě podkategorie: *la sigla transparente* (transparentní zkratka) a *la sigla opaca* (neprůhledná zkratka). Transparentní zkratky zahrnují názvy různých španělských společností a institucí, jež se píšou ve zkrácené podobě, ale čtou se celým svým názvem: *CCOO* > *Comisiones Obreras*; *RNE* > *Radio Nacional de España*; *TVE* > *Televisión Española*. Nelze tyto zkratky zařadit mezi složené, jelikož se jedná o vlastní jména. Naproti tomu neprůhledné zkratky (*la sigla opaca*) nedávají svůj obsah najevo, a proto se čtou zkráceně. V zásadě se ještě rozlišují hláskově neprůhledné (*la sigla opaca deletreada* – odpovídá českým hláskovým zkratkám) a neprůhledně čtené (*la sigla opaca leída secuencialmente* – odpovídá českým plynule čteným zkratkám). První zmíněné se hláskují po písmeni: *LP* > *elepé*; *PC* > *pecé*; *UHF* > *uhachefe*. Druhé vyslovujeme tak, jak se píší: *AVE* > *ave*; *HUNOSA* > *hunosa*; *RENFE* > *renfe*; *UNED* > *uned* (Alvar Ezquerria, 1999, str. 46).

3.2 Výpůjčky

Výpůjčkami (*préstamos*) rozumíme ta slova, která jsou přejímána z jiného jazyka (Černý, 2008, str. 64). Používají se při popisu nového jevu, se kterým přichází i nové pojmenování této skutečnosti (Ulašín, 2022, str. 17). U výpůjček dochází ke styku dvou jazyků, při kterém se z výchozího jazyka (*lengua de origen*) přebírají slova či slovní spojení do cílového jazyka (*lengua de meta*). V tomto případě hovoříme o úplných výpůjčkách (*préstamos integrales*), u nichž dochází k převzetí významu i formy na rozdíl od částečných výpůjček a kalků (*préstamo parcial y calcos*), které si rozebereme v další kapitole (Ulašín, 2022, str. 17).

Čeština, jakožto jeden ze slovanských jazyků, má svůj původ slov z praslovanštiny. Hromadné proudění cizích slov do češtiny zaznamenáváme v průběhu jednotlivých staletí, nicméně ne pokaždé národní společenství akceptovalo toto přejímání, jako tomu bylo v období husitů či národního obrození. V polovině 17. století, v době pobělohorské, dochází k velkému průniku přejatých slov do českého jazyka (Pokorný, 1991, str. 79).

Od germánských a dalších slovanských jazyků začala čeština s postupujícími staletími přebírat výpůjčky z francouzštiny, italštiny a zejména z angličtiny.

Španělština převzala velkou část slovní zásoby z latiny. Proces převzetí těchto slov probíhal již v 5. století n. l., a proto v současnosti nelze tyto přejímky považovat za výpůjčky. Přejatá slova z původního *latín vulgar* totiž prošla určitým jazykovým vývojem (Černý, 2008, str. 64). Většina z nich se hláskově přizpůsobila současné španělštině, a proto nevnímáme tato slova jako cizí (*carné*) (Macíková, 2014, str. 301). Až v posledních letech začaly pronikavě proudit do španělštiny slova z cizích jazyků (*pizza* – z italštiny, *masacre* – z francouzštiny, *saudade* – z portugalštiny), které již lze nazývat výpůjčkami (Černý, 2008, str. 64). Díky neustálým vědeckým a technickým novinkám pochází nejvíce přejímaných slov, stejně jako v češtině, právě z angličtiny (*software*, *web*, *blog*). Velkým trendem je i neúčelné nahrazování španělských slov anglicismy (*panceta* > *beicon*) (Macíková, 2014, str. 301).

Na španělštině je zajímavé, že existuje řada slov, která prošla dvojitým jazykovým vývojem. V neurčeném období tak byla přejata slova, která se ve španělštině již vyskytovala (např. *llano/plano*, *llave/clave* nebo *limpiollímpido*). V době převzetí tak byly druhé tvary výpůjčkami (Černý, 2008, str. 64).

3.2.1 Adaptace výpůjček v češtině

Adaptace je integrační proces začlenění cizího slova do pravopisu, výslovnosti, morfologických a sémantických pravidel cílového jazyka (Ulašín, 2022, str. 18). Při rozhodování o pravopisu přejatých slov je klíčová jejich míra zdomácnění. Zatímco odborná slova se ve většině případů píšou s původním pravopisem, slova zdomácnělá se přizpůsobují morfologické i pravopisné stránce. Míra tohoto začlenění se může u jednotlivých slov lišit (*Příručka UJČ ČAS*, online).

Spisovná forma přejatých výrazů se neustaluje na základě jednoduchých pravidel převodu z cizího jazyka do češtiny, ale je výsledkem různých okolností. V tomto procesu hraje roli mnoho faktorů, jako je frekvence užívání výrazu, jeho lexikální a morfologické vlastnosti, podobnost s domácími slovy a oblast jeho užívání (*Příručka UJČ ČAS*, online).

3.2.1.1 Slova s původním pravopisem

Slova, jež si zachovala svůj původní pravopis, se v češtině vyskytují v různých situacích. Prvním z nich jsou citátové a hudební výrazy latinského původu, které se píšou původním

pravopisem: *ad hoc; curriculum vitae; de facto; allegro*. Dále se v češtině původním pravopisem, nebo pravopisem mezinárodně vžitým, píše odborná slova, mezinárodní značky a slova, která mají vztah k původní zemi: *maestro; watt; joule; greenhorn; western; lunch; yetti*. Původní pravopis si zachovávají také slova částečně zdomácnělá, u kterých se výslovnost relativně liší od psané podoby: *outsider; dealer; leasing; hattrick; grapefruit*. Jako poslední jsou slova, jež je možné psát dvěma nebo třemi způsoby: *runway i ranvej; gentleman i džentlmen; engineering i inženýring i inženýrink; teepee i tepee i týpí* (Příručka UJČ ČAS, online).

3.2.1.2 Slova pravopisně počestělá

Existuje několik pravidel pro psaní slov pravopisně počestěných. Zdomácnělá slova se obvykle píše tak, aby odpovídala české spisovné výslovnosti. Prvním pravidlem jsou hláskové skupiny *ae, ai, oe*, které se vyslovují jako [e/é]: *aféra; prémie; prehistorie*. Zadruhé je to písmeno *c*, které se vyslovuje jako [k], se mění na *k*, *qu* píšeme jako *kv*, *gu* jako *gv*, *w* jako *v*; *i/y* vyslovované jako [j] píšeme jako *j*; *rh* se zjednodušuje na *r*; *ck* na *k*: *abstraktní; kakao; kvóta; sangvinik; tramvaj; jachta; rododendron; hokej*. Skupina *th* se píše jako *t* (v odborných textech lze zachovat psaní *th*): *estetika; aritmetika; mytologie*. Zdvojená písmena (*ss, ll, nn, mm, rr, dd, oo, zz* apod.) se zjednodušují a píše se pouze jedno z nich: *adresa; expres; dilema; fotbal*. Za páté, slova přejatá z angličtiny a francouzštiny se píšou podle české výslovnosti: *biftek; džem; gauč; gól; kečup; klaun*. Nespisovná a citově zabarvená slova se obvykle píše počestěným způsobem: *kvartýr; špajz; lágr*. Ve slovech zdomácnělých se původní *s*, vyslovované jako [z], zapisuje písmenem *z* (Příručka UJČ ČAS, online).

3.2.2 Adaptace výpůjček ve španělštině

Evropská španělština aplikuje čtyři základní adaptační procesy (Ulašín, 2022, str. 18).

3.2.2.1 Grafická adaptace

- a) Zjednodušení spřežek, souhláskových skupin a zdvojených hlásek: *spaghetti > espagueti; cognac > coňac; meeting > mitin*
- b) Změna koncové souhlásky spočívající ve vypuštění koncové souhlásky, tedy apokopy (*apocópe*): *parquet > parqué; ticket > tique* nebo v opačném případě přidání koncové samohlásky, tedy paragogy (*paragoge*) u cizích slov: *buffet > bufete; filet > filete*.

Jelikož v poslední době dochází k častému přejímání z angličtiny, jsou akceptovány i nové hláskové skupiny pocházející z toho jazyka: *robot; club; pub; golf; test* apod.

- c) Předsunutí protetické samohlásky *e*- před souhláskovou skupinu začínající na *s* a další konsonanty: *scanner* > *escáner*; *slogan* > *eslogan*; *scooter* > *escúter*
- d) Doplnění psaného přízvuku podle španělských pravidel: *bádminton; básketbol; estándar; láser; óscar; sándwich; video* (Ulašín, 2022, str. 18)

3.2.2.2 Výslovnostní adaptace

Cizí slova, která se během vývoje jazyka přizpůsobila španělské výslovnosti, se adaptovala dvěma způsoby. Písemná adaptace znamená, že cizí pravopis slova se vyslovuje podle španělských pravidel. Obvykle k tomu docházelo u jazyků s historickým pravopisem (angličtina, francouzština): *jersey* [dʒɜ:zi > xerséi], *peluche* [p(ə)lűf > pelútʃe] (Ulašín, 2022, str. 19). Ústní adaptace hledala určitý kompromis mezi původní výslovností a španělštinou, jelikož často docházelo ke komolení cizí výslovnosti za účelem adaptace na fonetická pravidla španělštiny: *beige* [beis], *playback* [pleibak], *jazz* [yas] (Ulašín, 2022, str. 19).

3.2.2.3 Morfologická adaptace

Převzatá cizí slova musí podléhat gramatickým kategoriím v přejímaném jazyce. S tím souvisí i přidělování gramatického rodu těmto slovům, které se řídí třemi pravidly (Ulašín, 2022, str. 19):

- a) přirozeným rodem: *la cheerleader, el gángster*
- b) španělským ekvivalentem nebo slovem s ním spojeným: *la Luftwaffe (la aviación), el panda (el oso), el show (el espectáculo)*
- c) převzetí z italštiny a portugalštiny se řídí podle koncovky *-o* mužský rod, *-a* ženský rod: *el fado, la pizza, la samba*

Existuje i několik výjimek, zejména při tvorbě plurálu, které nepodléhají španělským pravidlům přidáním koncovky *-es* pro slova končící souhláskou: *fans, pins, pubs, esnobs* apod. Aby se převzatá anglická slovesa mohla používat i ve španělštině, postačí přidání koncovky *-ar* nebo *-ear*: *debutar, whiskear* (Ulašín, 2022, str. 19).

3.2.2.4 Sémantická adaptace

Při sémantické adaptaci se často stává, že význam slov je omezen. Do jazyka pronikají cizí slova s jasným významem prostřednictvím specifické socioprofesionální oblasti. Naproti tomu postupně zanikají ostatní významy a konotace. Například anglický výraz gól (*goal*) postupně ztrácí další významy, které se v angličtině stále vyskytují (cíl, záměr). V určitých případech dochází i k sémantické specializaci významu. Zatímco v angličtině výraz *drink* označuje jakýkoliv nápoj, ve španělštině se tento pojem omezil pouze na alkoholický nápoj (*bebida*). Výsledkem procesu integrace je transformace cizího slova na plně adaptované lexikální přejímky. V rámci toho procesu se historické přejímky již plně adaptovaly a nevnímají se jako cizí slova (zejména arabismy *azul*, *aceite*, *ojalá*, galicismy *jardín*, *jamón* a mnoho dalších). U novějších přejímek je však toto rozdělení diskutabilní, protože i ta slova, která jsou plně adaptována, mohou být vnímána jako cizí (*escáner*, *suéter*). To už se pak odvíjí od začlenění přejímek do slovotvorných mechanismů jazyka (Ulašín, 2022, str. 20).

3.3 Kalky

Zatímco výpůjčky (*préstamos*) byly přímým převzetím z cizího jazyka, kalky (*calcos*) jsou opačným případem, tedy nepřímým převzetím. V cílovém jazyce tak existuje ekvivalent odpovídající cizímu slovu (Ulašín, 2022, str. 21). Nový encyklopedický slovník češtiny definuje kalk jako: „*Přejetí slova n. slovního spojení z jednoho (výchozího) jazyka do jiného (cílového) jazyka jeho doslovným překladem; cílový jazyk přitom napodobí strukturu přejímaného slova nebo slovního spojení za použití vlastních lexikálních prvků.*” (Karlíková, 2017, online).

Kalky mají v českém i španělském jazyce stejné dělení. Podíváme se, jak Ulašín (2022, str. 21) pro španělštinu a Nový encyklopedický slovník češtiny (Karlíková, 2017, online) pro češtinu rozlišují kalky do tří základních skupin.

a) **Sémantický kalk** (*calco semántico*) spočívá v převedení nového významu na již existující slovo v přejímaném jazyce. Sémantický kalk lze ještě rozdělit na dva subtypy:

- a. Analogický kalk (*calco análogo*) – např. anglické slovo *plant* („rostlina“) obohatilo španělský výraz *planta* („rostlina“) o další význam „podnik, závod.“
- b. Homologický kalk (*calco homólogo*) – např. *ratón* („myš“) je typickým příkladem používaným v češtině i španělštině. V obou jazycích je původní

význam „hlodavec“, nicméně v převzatém významu (kalku) také znamená „počítačová myš“, vzniklo kalkováním z anglického *mouse*.

- b) **Gramatický kalk** může být jednoslovný (*calco estructural léxico*) nebo víceslovný (*calco sintagmático*). Při gramatickém kalku vzniká zcela nové pojmenování, které v přejímaném jazyce neexistovalo, přičemž se kopíruje slovtvorná struktura slova: angl. *skyscraper* – šp. *rascacielos* – it. *grattaciello* („mrakodrap“); ital. *conto corrente* – šp. *cuenta corriente* – fr. *compte courant* („běžný účet“)
- c) **Frazeologický kalk** (*calco fraseológico*), jak již název kategorie napovídá, kopíruje strukturu originálního frazému: angl. *the light at the end of the tunnel* – *la luz al final del túnel* („světlo na konci tunelu“); fr. *noir sur blanc* – *negro sobre blanco* („černé na bílém“)

Ulašín (2022, str. 22) dále rozděluje kalky do třech dalších skupin podle míry totožnosti s originální verzí, které si ve stručnosti představíme, aby z kalků nebylo nic opomenuto.

- a) **Identický kalk** (*calco idéntico*) se snaží o co nejdůvěryhodnější překlad: angl. *self-service* – šp. *autoservicio* („samoobsluha“); angl. *Big Brother* – šp. *Gran Hermano* („Velký bratr“). Nelze všechny kalky překládat identicky. Jednou z výjimek jsou anglické složeniny, u jejichž překladů do španělštiny často dochází ke změně slovosledu: angl. *basketball* – šp. *baloncesto* (ne **cestobalón*); angl. *weekend* – šp. *fin de semana* (ne **semana fin*)
- b) **Přibližný kalk** (*calco aproximado*), u složenin nebo dvouslovných výrazů bývá jeden člen přeložen volně: angl. *iron curtain* (doslova *cortina de hierro*) – šp. *telón de acero* („železná opona“); angl. *countdown* (doslova *cuenta abajo*) – šp. *cuenta atrás* („odpočítávání“)

c) **Hybridy**

Proces hybridizace (*hibridización*) nastává tehdy, když dochází ke kombinaci přejatého a přeloženého komponentu (nahrazený cílovým ekvivalentem). Tyto hybridní výrazy lze rozdělit do dvou základních skupin:

1. hybridní odvozeniny (*derivados híbridos*) spočívají v převzetí kořenové části slova a nahrazení přípony domácím ekvivalentem: angl. *boxing* > *boxeo*, boxování.
2. hybridní složeniny (*compuestos híbridos*) spočívají v překladu jednoho ze dvou členů víceslovných pojmenování: angl. *table-tennis* > *tenis sobre mesa*, stolní tenis.

3.4 Neologismy

První zmínky o neologismu zaznamenáváme v 17. století, kdy se tento pojem poprvé vyskytuje v kastilském slovníku od Estebana Terrera (Alarcos Llorach, 1992, str. 20). Podle nejjednodušších definic lze termín neologismus (*neologismo*) nahradit českým pojmenováním nové slovo. Vysvětlení je zcela očividné, podíváme-li se na původ. Z etymologického hlediska pochází pojem neologismus ze starořečtiny a je možné ho rozdělit na dva samostatné lexémy: *neos* („nový“) a *logos* („slovo“) (Kolářiková, 2018, str. 76). Nicméně to by bylo pouze zjednodušené vysvětlení, které není příliš přesné, jelikož ne pro všechny mluvčí je každé slovo nové. Je proto zapotřebí výraz definovat úžeji. Nový encyklopedický slovník vymezuje neologismus takto:

“Lexikální jednotka, která se ve vztahu k existujícím jednotkám slovní zásoby souč.jaz. vyznačuje novostí, a to jak z hlediska vzniku, tak z hlediska funkčního (funkčně systémového, komunikačního, stylistického).” (Martincová, 2017, online).

Jelikož se jedná o kontrastivní práci španělštiny a češtiny, podíváme se také, jak vymezují tento pojem španělské instituce a lingvisté. Slovník Španělské královské akademie (*DRAE*) definuje neologismus jako *“Vocablo, acepción o giro nuevo en una lengua.”* (RAE, 2022, online). Volně přeloženo jako *“slovo, význam nebo nový slovní obrat v jazyce.”* Lze zaznamenat, že definice nikterak necharakterizuje neologismus z hlediska konkrétních jazykových vlastností. Stejného problému si všímá i Alarcos Llorach (1992, str. 20), podle něhož *RAE* touto definicí popisuje novotvary pouze z pohledu lexikologie a syntaxe a opomíjí fonetické a morfologické modifikace (např. ztráta koncového *s*). Podobně strohé vymezení pojmu nalezneme i ve slovníku *DUE (Diccionario de uso del español)* od španělské lexikografky Marii Moliner (2012), která vysvětluje neologismus jako *“palabra o expresión recién introducida en una lengua.”* Opět volně přeloženo coby *“slovo nebo výraz nedávno zavedený do jazyka.”*

Může se zdát, že problematika neologismů je zcela jasná. Nicméně toto tvrzení je pravdivé pouze do okamžiku, kdy začneme zvažovat, které novotvary stále mohou být považovány za neologismy. Alarcos Llorach (1992, str. 21) se domnívá, že slovo přichází o svou neologickou povahu, jakmile se stane součástí každodenního užívání. Bartoš a Valíková (2002, str. 6) předkládají dvě zcela rozdílná tvrzení ohledně existence novotvarů. Stejně jako Alarcos Llorach, i Bartoš a Valíková tvrdí, že neologismus přestává být novotvarem okamžikem, kdy je začleněn do běžného používání. Naopak, v druhém případě se zastávají

názoru, že každý jazykový prvek může v daném momentě být považován za neologismus (Bartoš a Valíková, 2002, str. 6).

Dalším klíčovým aspektem je užitečnost a potenciální nadbytečnost novotvarů v jazyce. Existují dva zcela rozdílné faktory, které vysvětlují užívání těchto slov. Objektivními důvody rozumíme potřeby pojmenovávat nové skutečnosti, ať už se jedná o fyzické předměty či myšlenkové koncepty. Rozvoj vědy, techniky, kultury a dalších oblastí nepřetržitě pokračuje a s ním přicházejí i nová pojmenování. Na druhou stranu subjektivní důvody vyjadřují pocity mluvčího podbarvit či přikrášlit svoje vyjadřování novými lexikálními složkami, aby působily expresivněji a více zviditelnily jeho projev. Mluvčí tak odmítá běžná neutrální slova a nahrazuje je působivými novotvary (Alarcos Llorach, str. 22–23).

3.5 Anglicismy

V poslední době výrazným způsobem narůstá počet výrazů převzatých z angličtiny. Částečně je to způsobeno i neznalostí přesného významu slov ze strany mluvčích a dochází tak k nadměrnému užívání cizích slov v projevu. Velkou měrou v ovlivňování sehrává roli také reklama, jež se snaží nalézat nová a neobvyklá vyjádření (Cvrček a kol., 2015, str. 98). Než pronikneme hlouběji do problematiky samotných anglicismů, je zapotřebí si tento pojem vysvětlit. Podrobnou definici nalezneme opět v Novém encyklopedickém slovníku češtiny:

“Jazykový prostředek převzatý z angličtiny do jiného jazyka nebo podle angličtiny v něm vytvořený. Za anglicismus se v širokém smyslu považují prvky všech jazykových rovin a na všech stupních adaptace, v užším smyslu lexikální prostředky přejaté z angličtiny. Motivací pro lexikální výpůjčky jsou chybějící označení pro daný předmět n. společenský fenomén (gap), svou roli při výpůjčkách má i prestiž výchozího jaz., tj. nezřídka dochází k výpůjčkám slov, jejichž nociónální význam je pokryt domácím slovem, zatímco výpůjčka s sebou přináší nové pragmatické významy.” (Bozděchová, 2017, online).

Existuje mnoho důvodů, proč jazyk přejímá slova z ostatních jazyků, v našem případě konkrétně z angličtiny. Jedním z nich je pojmenování nové skutečnosti, která se v daném jazyce předtím nevyskytovala (např. *selfie*). Dalším argumentem je přejímání anglicismů na již pojmenované skutečnosti v našem jazyce, přičemž jako jeden z příkladů můžeme uvést: *deadline* – lhůta. Mezi nejčastěji přejímaná slova se řadí termíny a slangové výrazy. Aby bylo možné zařadit tyto přejímky do cílového jazyka, musí splňovat kritéria v podobě jasného místa v lexikálním systému a komunikační funkčnost (Bozděchová, 2017, online).

3.5.1 Adaptace anglicismů do českého lexika

I přesto, že se vliv angličtiny projevuje v našem rodném jazyce už od 19. století, první přejatá slova zaznamenáváme až od počátku století následujícího. První větší vlnu registrujeme po 1. světové válce, po které následuje období ústupu, aby v roce 1989 přišlo druhé období přílivu. Jelikož anglosaský svět zaujímá ústřední postavení ve společenském prostředí, vliv anglicismů se projevuje v mnoha oblastech od politiky přes ekonomiku až ke kultuře. Anglicismy přispívají ke sjednocování terminologie a často fungují rovněž jako tzv. internacionalismy (*fotbal, management*). Zjednodušeně řečeno se jedná o slova, která se vyskytují současně v několika jazycích a mají buď stejný, nebo podobný význam (Bozděchová, 2017, online). Adaptace anglických výrazů do češtiny se projevuje různými způsoby. Uveďme si alespoň ve zkratce tyto metody s názornými příklady.

Formální adaptace

Formální adaptace anglicismů v češtině se děje různými způsoby, přičemž našemu jazyku se dle míry potřeby přizpůsobuje grafická i výslovnostní stránka:

- a) Je zachován původní anglický pravopis i výslovnost (*notebook*)
- b) Je zachován původní anglický pravopis s českou výslovností (*dealer*)
- c) Je zachována původní anglická výslovnost s českým pravopisem (*mečbol*)
- d) Není zachován původní anglický pravopis ani výslovnost (*manažer*)

Z hlediska adaptace se početněji přizpůsobuje grafická podoba výslovnosti. Zachovávají se především anglické složeniny a citátová slova (*know-how, fair play*), která nám napomáhají k lepší identifikaci těchto cizích slov (Bozděchová, 2017, online).

Sémantická adaptace

Sémantická adaptace u anglických výrazů se obvykle projevuje tím, že si tato slova obvykle zachovávají svou původní lexikální sémantiku i v češtině. Rovněž významové posuny jsou méně časté a dochází ke zobecňování či zužování původního významu. Tuto adaptaci lze demonstrovat na příkladu anglického *drink*. Zatímco v *Příručním slovníku jazyka českého* (2007–2008, online) je *drink* definován jako “po americku míšený silný nápoj alkoholický“, ve *Slovníku spisovného jazyka českého* (2011, online) je omezen na “silný nápoj

alkoholický“ a dnes znamená pouze nápoj (zpravidla alkoholický). S tím přichází také neosémantizace, kdy anglická slova získávají nové lexikální významy v našem jazyce. Například “globální“ může vyjadřovat v češtině “souhrnný, celkový“ nebo “povrchní, zběžný“, zatímco anglické slovo *global* je používáno výhradně ve významu “celosvětový“ (Bozděchová, 2017, online).

Morfologická adaptace

Co se týče slovních druhů, ve většině případů dominují mezi anglicismy podstatná jména. Za účelem skloňování dochází u mnoha podstatných jmen právě k morfologické adaptaci. Nejsnadněji lze přiřadit gramatický rod a příslušný skloňovací vzor slovům, jejichž výslovnost je stejná jako pro české skloňovací vzory. To je také jeden z důvodů prosazování českého pravopisu podle výslovnosti (mužský: *set, mobil, summit*). Nicméně u mnoha anglicismů v kategorii gramatického rodu dochází ke kolísání nebo zůstávají neskloňné, zejména v případech, kdy je obtížné je zařadit do českých skloňovacích vzorů (*image*). Rozdílnost v morfologické adaptaci lze zaznamenat i u substantivních anglicismů s původní plurálovou koncovkou -s/-es, kdy česká nahrazuje tu anglickou (*skinheads – skinheadi*). V určitých případech se naopak plurálový význam zachovává (*oldies, pampers, cookies, public affairs*) (Bozděchová, 2017, online).

Slovotvorná adaptace

Při přejímání anglicismů do češtiny dochází k různým slovotvorným adaptacím. Například adjektivní anglicismy se často vytvářejí až v češtině, a to buď přímým převzetím nebo tvorbou nových slov (*softshellový, facebookový*). Podobně se adaptují i anglická slovesa (*rapovat, snowboardovat*). Slovotvorná adaptace souvisí s pravopisem, výslovností a morfologií. Přejímají se jak primární anglická pojmenování, tak i motivovaná slova, a ke každému z nich se tvoří příbuzná slova podobnými slovotvornými postupy jako u českých slov (*leasing-ový, lobb-ova-t, mail-ova-t*). Mnoho anglicismů zůstává neskloňných nebo bez morfologických příznaků, ale syntakticky se adaptují (*stand-up komik, e-kniha, TV seriál*). Některá adjektiva se postupně dotvářejí slovotvorně adaptovanými podobami (*wellness > wellnessový*). Podobně se tvoří příbuzná slova od zkratk a zkratkových slov, zejména v mluveném jazyce (*esemeska*). Anglická sousloví a kompozita se samostatně nebo v adjektivní funkci rovněž často používají v češtině, ale hranice mezi nimi mohou být nejasné

(*all inclusive / all-inclusive pobyt / pobyt all-inclusive*). V odborné a profesní komunikaci se často užívají výpůjčky s původem ve zkratkových slovech (*GPS, SOS, BMI*), mnohé z nich však i v každodenní konverzaci (*SMS, PIN, DJ*) (Bozděchová, 2017, online).

3.5.2 Adaptace anglicismů do španělského lexika

Obohacování slovní zásoby o cizí výrazy není pouze případ češtiny, ale všech jazyků ve světě, španělštinu nevyjímaje. Nemůžeme je tedy opomíjet, zároveň je ale nutné, aby se jejich začlenění do španělštiny co nejvíce přizpůsobovalo graficky i morfologicky (RAE, 2005, online).

Používání anglicismů mezi španělskými mluvčími je variabilní a odvíjí se od mnoha různých aspektů, mezi které můžeme zařadit sociální postoj mluvčího, komunikační kanál nebo rozebírané téma. Ač bychom si mohli myslet, že se anglicismy vyskytují spíše v hovorové řeči, není tomu tak. Bouwman uvádí poznatky španělského lingvisty Rodrígueza Gonzáleza o častějším výskytu anglicismů ve spisovném jazyce, které lze jednoduše odůvodnit. Mnoho anglicismů se totiž používá v různých odborných oblastech a podstatnou roli hraje i samotné vzdělání mluvčích (Bouwman, 2017, str. 14).

Adaptačními procesy, ač odlišně graficky zpracovanými, disponuje i španělština. Níže uvedená obecná kritéria dělení byla užita v posledním vydání slovníku *Diccionario académico* v roce 2001 (RAE, 2005, online):

- a) Nadbytečná nebo nepotřebná cizí slova – tyto výrazy mají svůj ekvivalent ve španělském lexiku, a proto není nutné používat přejaté verze.

V angličtině: *abstract, back-up*

Ve španělštině: *resumen, copia de seguridad*

- b) Nezbytná nebo velmi rozšířená cizí slova – tato kategorie je pravým opakem té předchozí, tzn., že je obtížné najít ekvivalent pro tato cizí slova ve španělštině nebo jednoduše neexistuje.

- a. Zachování původního pravopisu a výslovnosti – v tomto případě hovoříme o výrazech mezinárodního rozsahu, které si uchovávají původní pravopis i výslovnost. Jde tedy o cizí slova, u kterých je nutné ve španělštině vyznačit jejich přítomnost v textu (kurzívou nebo uvozovkami), protože výslovnost neodpovídá jejich psané podobě.

V angličtině i španělštině: *blues, jazz, software*

- b. Přizpůsobení původní výslovnosti nebo pravopisu – španělština klade velký důraz na soudržnost mezi grafickou podobou a výslovností.
- i. Je zachován původní pravopis se španělskou výslovností
V angličtině: *airbag* [ˈé,bæg]
Ve španělštině: *airbag* [airbág]
 - ii. Je zachována původní výslovnost se španělským pravopisem
V angličtině: *paddle*
Ve španělštině: *pádel*

Závěrem lze konstatovat, že při adaptaci anglicismů do španělštiny dochází k různým procesům. Adaptace anglicismů je dynamický proces, který se stále vyvíjí a přizpůsobuje se potřebám španělského jazyka a jeho uživatelů.

4 Jazykové vrstvy

Zamyslíme-li se nad projevem každého mluvčího, povšimneme si jisté jazykové rozmanitosti. Lidé žijící v Praze budou používat jiné vyjadřovací prostředky než obyvatelé Ostravy. Určité odlišnosti zaznamenáme také ve vývoji jazyka, pokud bychom měli porovnat současnou češtinu 21. století s češtinou, kterou hovořili naši obyvatelé před sto lety. Jazykové variety se vyskytují i v jednotlivých sociálních skupinách. Studenti, medicí, vězni nebo v našem případě lidé zajímající se o kryptoměny, budou používat vlastní slang, jímž se budou odlišovat od zbytku společnosti.

Na základě všech těchto vlastností rozlišujeme čtyři základní vrstvy jazyka. (Cervantes, 1997–2023, online)

1. Diachronní vrstva (*diacrónica*) – odkazuje na etymologii, vývoj slov v čase
2. Diatopická vrstva (*diatópica*) – odkazuje na regionální variety a nářečí
3. Diafazická vrstva (*diafásica*) – odkazuje na kontext užívání jazyka
4. Diastratická vrstva (*diatrática*) – odkazuje na úroveň jazyka (spisovný, hanlivý)

V tomto ohledu nás bude nejvíce zajímat diafazická, též nazývána jako diatechnická, vrstva jazyka. Právě do této kategorie spadá oblast virtuálních měn a kryptoměnového trhu.

4.1 Diafazická vrstva jazyka

Diafazické variety jsou jazykové modality, jež jsou určovány podle komunikační situace, a to na základě čtyř základních kontextových faktorů. Tyto funkční variety jsou podmíněny prostředkem komunikace (mluvený nebo psaný projev), tématem komunikace (běžný nebo odborný), vztahem mezi účastníky (solidární nebo hierarchický) a komunikačním záměrem. V závislosti na těchto faktorech rozlišujeme různé jazykové styly: hovorový, formální, neformální, odborný, propracovaný či spontánní atd. (Cervantes, 1997–2023, online).

Do diafazických variet se rovněž řadí žargony (jazykové variety užívané pracovníky v určitém oboru) a argoty (specifické variety charakteristické pro společenskou skupinu – žebráci, vězni, studenti atd.) (Cervantes, 1997–2023, online).

4.1.1 Technolekt

Fedor de Diego dle Cordero Monge (2009, str. 77) popisuje technolekt jako termín používaný pro popis specifického jazykového stylu nebo souboru slov a frází, které se vyskytují v odborných oblastech, zejména ve vědě, technice, politice či kultuře. Jedná se o odbornou formu komunikace, která je charakteristická pro danou oblast a často obsahuje technicismsy. Technolekty se vyznačují jistými charakteristickými rysy:

1. Jazykový podsystém závislý na obecném jazyce poskytuje zvukovou, gramatickou a částečně i slovní a významovou stránku.
2. Existuje vzájemná jednoznačná shoda mezi vyjadřujícím a vyjádřeným, bez jakýchkoli rozporů, nejednoznačností nebo mnohoznačnosti. Význam je preferován před konotací.
3. Malé skupiny mluvčích mají omezený přístup k širšímu jazykovému společenství, ale to není záměrně utajené nebo tajemné.
4. Pro získání přístupu k určitému technickému jazyku je potřeba mít rozšířené znalosti nebo technické vzdělání. Formální vzdělání, často na univerzitách, technických vysokých školách, specializovaných institucích atd., zde hraje klíčovou roli.
5. Technolekt je omezen na určitou oblast lidské činnosti, ale to neznamená, že není možná určitá míra interdisciplinarity mezi různými obory.
6. Technolekt může částečně proniknout do každodenního života a technologie nebo technika se tak stává součástí běžného života (Cordero Monge, 2009, str. 78).

4.1.2 Technicismus

Technicismus je specializovaný výraz, který je užíván v konkrétním oboru. Jedná se o slovo nebo slovní spojení se specifickým použitím, jejichž správné pochopení obvykle vyžaduje odborné vzdělání nebo předchozí znalosti v dané oblasti. Tento typ výrazu je obvykle srozumitelný pouze odborníkům, kteří se zabývají příslušným oborem a mají technické znalosti v dané oblasti (Etecé Equipo editorial, 2023, online).

Používání technických termínů je v akademickém nebo odborném prostředí velmi časté, ať už v odborných publikacích, na fórech nebo konferencích, a především pak v žargonu odborníků v dané oblasti. Ti totiž často používají odborné termíny k pojmenování toho, co se v hovorovém jazyce nazývá jednodušším názvem (Etecé Equipo editorial, 2023, online).

Odborné termíny mohou být také neologismy. Hovoříme o nedávno vzniklých nebo uměle vytvořených termínech, které byly vytvořeny pro potřeby poskytnout vědám přesnější jazyk. Ostatně samo slovo technicismus je neologismus. Mnoho slov, která dnes běžně používáme, byla původně technickými termíny vytvořenými k pojmenování nových technologických objevů. Avšak jejich každodenní používání v jazyce postupně zbavilo tato slova jejich technického a odborného charakteru. (Etecé Equipo editorial, 2023, online).

Jako příklady technicismů z jednotlivých oblastí lze uvést: z medicíny (arytmie, bypass, cianóza), z informatiky (hacker, cookie) nebo z ekonomie (amortizace, deflace či likvidita) (Etecé Equipo editorial, 2023, online).

Na závěr je důležité poznamenat, že technolekt a technicismus jsou dva různé pojmy a nelze je zaměňovat. I když se mohou zdát podobné, mají rozdílný význam a použití. Technolekt se týká variety jazyka používané v konkrétním technologickém prostředí, zatímco technicismus se odkazuje na odborný termín nebo slovo specifické pro danou oblast nebo disciplínu.

5 Kryptoměnový trh

Fenoménem posledních let jsou bezesporu virtuální měny, které postupně začínají ovlivňovat větší část společnosti, jako tomu bylo v případě počítačů a internetu na konci minulého století. Již uplynula doba, kdy byla veřejnosti známá pouze kryptoměna *Bitcoin*, jakožto základní kámen všech kryptoměn. Počet virtuálních měn se mezitím rozrostl do jednotek tisíců a krom *Bitcoinu* se dostaly do povědomí společnosti i jiné alternativní kryptoměny jako *Litecoin*, *Ethereum* nebo *Ripple*. *Bitcoin* se ale stal jistou revolucí mezi platidly a v dnešní době se dá za něj pořídit cokoli (Kolářiková, 2018, str. 74).

První zmínky o *Bitcoinu* se objevily v říjnu 2008. Jistý *Satoshi Nakamoto* představil tuto kryptoměnu poprvé v lednu 2009, kdy také došlo k těžbě prvních 50 *bitcoini* (Kaliský, 2018, str. 14). Dodnes není známo, kdo se pod tímto pseudonymem skrývá. Nebylo tak objasněno, zdali se jedná o jednotlivce či skupinu odborníků. Nicméně je velmi nepravděpodobné, že by jeden člověk byl schopen vytvořit tuto technologii za pár měsíců od doby, kdy Nakamoto poprvé o *Bitcoinu* informoval (Stroukal a Skalický, 2015, str. 20). Řada novinářů se snažila poodhalit jeho identitu, ale neúspěšně. Hovořilo se například o japonském matematikovi, irském studentovi, americkém programátorovi maďarského původu či dokonce americké vládě (Stroukal a Skalický, 2015, str. 22).

Bitcoin se od běžně užívaných peněz odlišuje především decentralizací a P2P spojením. Decentralizací virtuálních měn rozumíme to, že tyto elektronické peníze nejsou spravovány žádnou centrální bankou a nejsou jí nikterak řízeny. Jako P2P (*peer-to-peer*) se označují počítačové sítě, ve kterých komunikují jednotliví klienti napřímo bez centralizovaných třetích stran (Stroukal a Skalický, 2015, str. 20).

Významnou inovací v kryptoměnovém světě bylo vytvoření *blockchainu* („účetní knihy“), která zamezila dvojí útratě peněz. Systém *blockchain* začal zaznamenávat data o jednotlivých platbách, což znemožnilo hackerům používat výstupy již existujících transakcí, aby nedocházelo k duplicitám *Bitcoinu*. Na tomto principu jsou pak založeny i ostatní kryptoměny (Stroukal a Skalický, 2015, str. 24).

6 Analýza anglicismů

Hlavní náplní druhé části práce je kontrastivní analýza vybraných anglicismů z oblasti kryptoměn mezi češtinou a španělštinou. Analýza je primárně prováděna na korpusech Araneum Bohemicum Maius a Araneum Hispanicum Maius. Z důvodů chybějících či nedostatečně podložených výsledků mohou být pro jednoznačné potvrzení či vyvrácení hypotézy použita i česká a španělská internetová periodika. Pro tento účel jsou vybrány webové stránky Kryptonovinky, CryptoSvět a Kryptomagazín jako zástupci pro češtinu a v opačném případě CriptoNoticias, Investing a CriptoPasion pro španělštinu. V obou jazycích jistě existuje více webových portálů zaměřených na kryptoměny, nicméně pro analýzu byly vybrány právě tyto zdroje, u nichž se prokázala publikační činnost českými či španělskými autory a zároveň splňují potřebné náležitosti pro průzkum (jasně určený počet článků, autora a datum publikovaného článku nebo celkovou komplexnost vyhledávání). V určitých případech lze naopak očekávat příliš velké výskyty na webových stránkách. Za těchto okolností budeme analýzu provádět na dvou desítkách článků každého internetového periodika.

Analýza jednotlivých termínů je rozdělena do tří částí. V úvodu každého pojmu je vysvětlení daného anglicismu. V našem případě není nutné porozumět celé problematice kryptoměn, ale je bezesporu potřeba si každý termín poněkud objasnit pro lepší porozumění tématu. První část je vždy zaměřena na analýzu českého korpusu (případně webových stránek). Druhá část se taktéž věnuje analýze, ale tentokrát z pohledu španělštiny. V závěru každého termínu je stručné srovnání mezi oběma cílovými jazyky a vyhodnocení použitých procesů při obohacování slovní zásoby. Kryptoměnových slov je nespočet, a tak není možné provést analýzu na všech. Přestože jsme se snažili vybrat ty nejčastěji používané, i tak je možné, že některé velmi časté termíny nebudou zahrnuty.

Neméně důležitou roli hrají také české a španělské kryptoměnové slovníky, které slouží pro definování a nalezení odpovídajícího výrazu v daném jazyce. Pro tuto potřebu jsou vybrány internetové slovníky Altlift, Coinmate a Crypton.digital pro češtinu a CriptoNoticias, Bit2me a BlockchainEspaña pro španělštinu. Při výběru těchto kryptoměnových slovníků byl klíčovým kritériem počet poskytovaných termínů i předchozí prozkoumání definic analyzovaných anglicismů, které poslouží k vysvětlení těchto slov.

Součástí empirické části je i trojjazyčný terminologický glosář, jež zahrnuje anglicismus, přejatou českou a španělskou formu.

Před začátkem si ještě uvedeme hypotézu. Očekáváme, že španělština a čeština budou v oblasti kryptoměn převážně přejímat termíny z angličtiny před tvořením vlastních slov. Zároveň se domníváme, že oba jazyky budou vycházet ze srovnatelných postupů a v zásadě se nebudou lišit ve volbě procesů. Tyto hypotézy se díky následující analýze budeme snažit potvrdit či vyvrátit.

6.1 Cryptocurrency

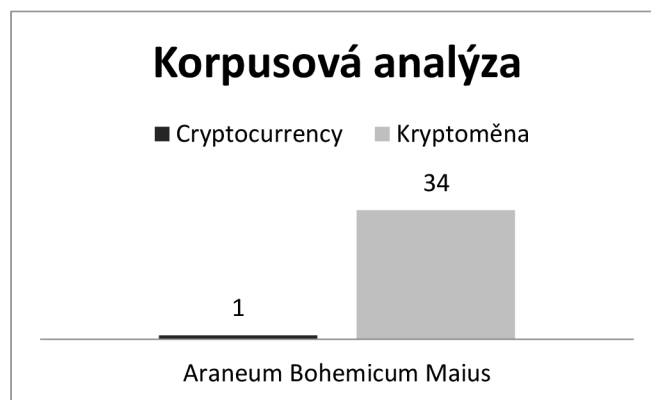
S terminologií týkající se kryptoměn se setkáváme v průběhu celé práce, ale dosud jsme si samotný termín *cryptocurrency* („kryptoměna“) nevymezili. Kryptoměna je označení pro digitální aktivum, které využívá kryptografii pro zabezpečení a regulaci transakcí. Kryptoměny fungují na decentralizovaných sítích zvaných *blockchainy*, které zaznamenávají veškeré transakce a udržují celkový stav účtů. Hlavní vlastností kryptoměn je jejich nezávislost na centrální autoritě, jako je banka nebo vláda. Tím se odlišují od tradičních měn, které jsou emitovány centrální bankou. Kryptoměny tak umožňují přímé převody mezi účastníky sítě bez potřeby prostředníků (Cointelegraph, online).

Korpusová a webová analýza pro češtinu

Nejprve provedeme analýzu v korpusu Araneum Bohemicum Maius a v případě nedostatečných výsledků i na webových stránkách Kryptonovinky, CryptoSvět a Kryptomagazín. V českých kryptoměnových slovnících se pro termín *cryptocurrency* vyskytuje výhradně ekvivalent „kryptoměna“, a tak nepředpokládáme příliš velký výskyt anglického výrazu. I přesto však pro vyhledání v korpusu použijeme dva pokročilé dotazy:

- [lemma="[Cc]ryptocurrency"]
- [lemma="[Kk]ryptoměn.*"]

Jelikož provádíme průzkum v korpusu Araneum Bohemicum Maius, nelze vyhledávání omezit na specifický druh textů či z územního pohledu. Tečka na konci druhého dotazu charakterizuje libovolný znak v korpusu a hvězdička neomezený počet těchto znaků. Tímto dostaneme i případné vyskloňované verze.

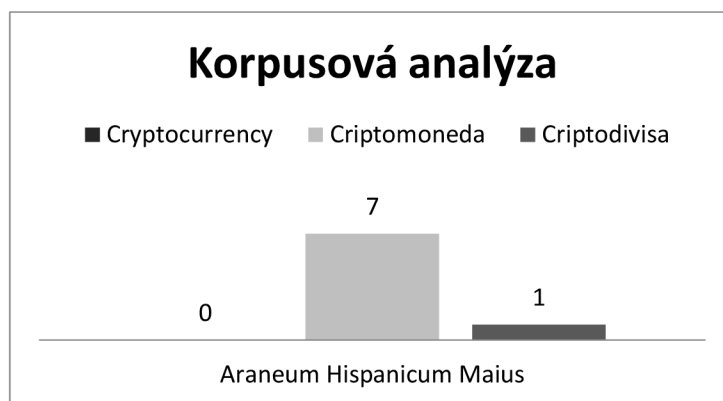
1. Analýza termínu *cryptocurrency* v českém korpusu

Analýza potvrdila domněnky a výraz *cryptocurrency* se v korpusu vyskytoval pouze v jednom případě: „*Odtud i název kryptoměna (cryptocurrency)*.“ (ČNK, online). Zde navíc slouží jako uvedení původního pojmu. V celkovém počtu 34 výskytů byl pak nalezen český ekvivalent: „*Kolem této kryptoměny se relativně rychle strhlo pozdvižení*.“ (ČNK, online). Výsledky z korpusu lze podložit i průzkumem dvou desítek článků na třech zmíněných webových stránkách. Můžeme konstatovat, že internetová periodika používají výhradně proces kalkování („kryptoměna“) a proces výpůjček (*cryptocurrency*) se vyskytuje jen v ojedinělých případech, většinou při citování zahraničních tweetů: „*Co-founder of multi-billion-dollar cryptocurrency pyramid scheme “OneCoin” pleads guilty*.“ (Kryptonovinky, 2022, online).

Korpusová a webová analýza pro španělštinu

Stejným způsobem budeme provádět analýzu i ve španělštině, tedy nejprve v korpusu a poté na webových stránkách CriptoNoticias, CriptoPasion a Investing. Ve většině kryptoměnových slovníků nalezneme španělský ekvivalent *criptomoneda*. V ojedinělých případech lze zaznamenat i termín *criptodivisa*, který rovněž podrobíme analýze. Pro vyhledání v korpusu použijeme následující pokročilé dotazy:

- [lemma="[Cc]ryptocurrency"]
- [lemma="[Cc]riptomoneda"]
- [lemma="[Cc]riptodivisa"]

2. Analýza termínu *cryptocurrency* ve španělském korpusu

Výsledky získané v korpusu Araneum Hispanicum Maius jsou o poznání menší, ale hovoří ve prospěch obou španělských ekvivalentů. Zatímco anglicismus *cryptocurrency* se v korpusu vůbec nevyskytoval, termín *criptomoneda* měl celkem 7 výskytů: „*En España , la nueva ola de la criptomoneda comienza a notarse y algunos comercios...*“ (ČNK, online). Synonymum *criptodivisa* bylo nalezeno pouze v jednom případě: „...*la cotización de la criptodivisa ha gozado de un aumento significativo...*“ (ČNK, online). Průzkumem jednotlivých stránek lze potvrdit výsledky z korpusu. Španělština obecně nepoužívá výchozí termín *cryptocurrency*. Tento anglicismus se vyskytuje v článcích ojediněle a většinou se jedná o originální názvy stránek, síti, uskupení apod.: „*Un grupo estudiantil llamado McGill Cryptocurrency Club (MCC) ha realizado durante los últimos meses...*“ (CriptoNoticias, 2015, online). Pokud bychom chtěli zjistit častější užívání mezi *criptomoneda* nebo *criptodivisa*, autoři španělsky píšících článků dozajista preferují první termín. Zatímco první ekvivalent (konkrétně na portálu CriptoNoticias) se pohybuje v řádů stovek až tisíců výskytů, u výrazu *criptodivisa* je to pouze v desítce případů. Analýzu můžeme shrnout těmito závěry: španělština využívá především způsob kalkování a proces výpůjček u tohoto termínu je minimální.

Srovnávací analýza obou cílových jazyků

Analýzu prvního anglicismu můžeme uzavřít a konstatovat, že oba cílové jazyky (čeština i španělština) při obohacování slovní zásoby o anglický termín *cryptocurrency* vychází ze srovnatelných principů a používají výhradně způsob kalkování, tedy své překlady v daném jazyce: „kryptoměna“ pro češtinu a *criptomoneda* (zřídka *criptodivisa*) pro španělštinu.

6.2 Blockchain

Z pohledu morfolgie je *blockchain* složeninou dvou anglických slov, a to konkrétně *block* („blok“) a *chain* („řetěz“). V doslovném překladu by se tak dal *blockchain* vyjádřit jako soubor bloků za sebou. Termín, ale zejména jeho koncept, je o mnoho složitější.

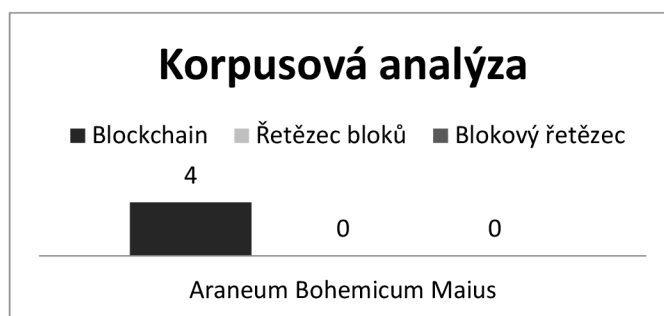
Pod výrazem *blockchain* si lze představit decentralizovanou databázi, která slouží k ukládání dat o kryptoměnových transakcích. *Blockchain* funguje jako řetězec nezměnitelných bloků, kde každý blok obsahuje soubor transakcí. Důležitou vlastností *blockchainu* je jeho decentralizovaná povaha, což znamená, že žádná centrální autorita neovládá síť a transakce jsou prováděny přímo mezi účastníky. Tím se zvyšuje transparentnost, důvěryhodnost a odolnost sítě vůči podvodům. *Blockchain* je klíčovou technologií pro fungování kryptoměn, protože umožňuje vytváření, ukládání a ověřování transakcí v decentralizovaném a bezpečném prostředí. (Investopedia, 2023, online)

Laicky řečeno, *blockchain* lze chápat jako velkou účetní knihu, ke které má přístup kdokoli na světě a která zaznamenává data o transakcích virtuálních měn jako například kryptoměna *Bitcoin*, která je na tomto principu založena.

Korpusová a webová analýza pro češtinu

Stejně jako při prvním zkoumání, i s termínem *blockchain* začneme v korpusu. V případě potřeby bude analýza pokračovat na webových portálech. V kryptoměnových slovnících nenalezneme žádné české pojmenování (např. „řetězec bloků“ či „blokový řetězec“) pro tento anglicismus. Abychom tuto hypotézu počestlého výrazu vyvrátili, pokusíme se vyhledat i tyto dvě varianty. Pro vyhledávání použijeme následující pokročilé dotazy:

- [lemma="[Bb]lockchain.*"]
- [lemma="[Řř]etězec"] [lemma="bloků"]
- [lemma="[Bb]lokový"] [lemma="řetězec"]

3. Analýza termínu *blockchain* v českém korpusu

Analýza potvrdila tvrzení českých krypto slovníků a v korpusu nebyly nalezeny žádné české ekvivalenty. Naopak termín *blockchain* se zde vyskytoval ve čtyřech případech: „*Tento odhad čerpá z tzv. blockchainu – veřejného záznamu všech transakcí...*“ (ČNK, online). Pro nedostačující počet výskytů zaměříme průzkum i na internetová periodika.

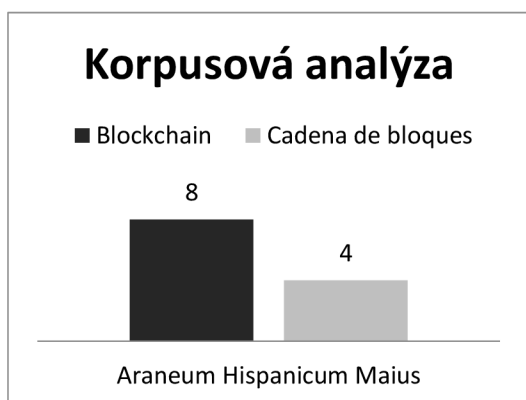
Stránky Kryptonovinky, CryptoSvět ani Kryptomagazín nepoužívají v běžně publikovaných článcích počestlé alternativy a využívají pouze termín *blockchain*: „*Google se chce víc zaměřit na blockchain technologii a příležitosti Webu 3.0.*“ (Kryptonovinky, 2022, online). V jednom článku u posledního zmíněného portálu se vyskytovalo pojmenování „řetězec bloků“, ale jednalo se o výkladový překlad anglicismu: „*Každý blok je závislý na tom minulém a dohromady tvoří řetězec bloků = blockchain.*“ (Kryptomagazín, 2023, online).

Analýza korpusu a webových portálů prokázala, že čeština využívá termín *blockchain* výhradně jako výpůjčku. Kalková verze („řetězec bloků“) existuje, ale nepoužívá se. Další způsoby obohacování, jako zkracování či tvorba vlastní varianty slova nebyly nalezeny.

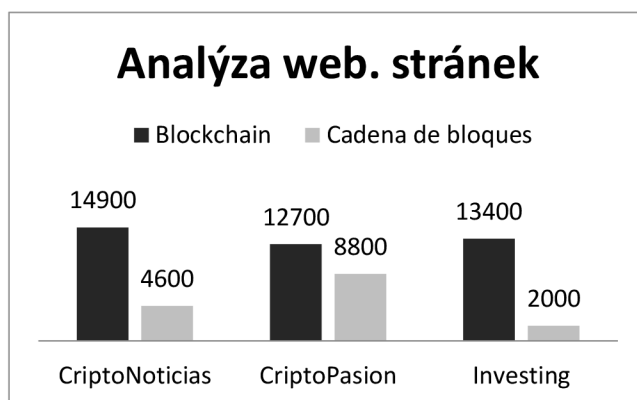
Korpusová a webová analýza pro španělštinu

Podle španělských kryptoměnových slovníků používá španělština dva tvary pro popis tohoto termínu: výchozí *blockchain* (stejně jako v češtině) a *cadena de bloques* („řetězec bloků“). To by znamenalo, že španělština krom výpůjčky uplatňuje ještě proces kalků. Pro vyhledávání v korpusech použijeme tedy následující pokročilé dotazy:

- [lemma="[Bb]lockchain.*"]
- [lemma="[Cc]adena][word="de"][lemma="bloque"]

4. Analýza termínu *blockchain* ve španělském korpusu

5. Analýza termínu *blockchain* na španělských stránkách

Výsledky ze španělského korpusu jsou o poznání zajímavější, jelikož v korpusu Araneum Hispanicum Maius bylo celkem 8 výskytů termínu *blockchain*: „*El cliente transmite un código QR que representa su cartera en bitcoin (por ejemplo, con la aplicación Blockchain), entra...*“ (ČNK, online). U španělského ekvivalentu *cadena de bloques* to byly 4 výskyty: „...*el desarrollo de aplicaciones que realicen pagos automatizados o minería de datos sobre las transacciones de la cadena de bloques.*“ (ČNK, online). Výsledky získané v korpusu lze podložit i průzkumem internetu. Graf č. 5 zobrazuje počet publikovaných článků, v nichž se daný termín objevuje alespoň jednou (pozn. pro velké množství jsou hodnoty zaokrouhleny na celé stovky!). Zjišťujeme, že zatímco na webových stránkách CriptoNoticias a Investing je výraz *blockchain* výrazně dominantní, na portálu CriptoPasion jsou výskyty více vyvážené, ale stále převažuje zmíněná výpůjčka nad kalkem: „*Ripple desacredita cinco mitos comunes sobre blockchain y criptomonedas*“ (CriptoPasion, 2023, online). Tato analýza nám ukazuje, že ve španělštině jsou používány oba procesy obohacování (výpůjčka i kalk), ale častěji se uplatňuje způsob přejímání než doslovný překlad.

Srovnávací analýza obou cílových jazyků

Závěrem analýzy druhého anglicismu můžeme konstatovat, že oba jazyky se odlišují ve volbě způsobů pro obohacování. Zatímco čeština zcela jednoznačně přejímá termín *blockchain*, španělština je variabilnější a používá dva procesy k obohacení své zásoby, tedy výpůjčku (*blockchain*) a kalk (*cadena de bloques*), z nichž první způsob je využíván častěji.

6.3 Bear/bearish

Bear, případně *bearish*, je pojmenování, jež se používá pro cenový pohyb kryptoměny do záporných hodnot (Altlift, online). Termín *bearish* je v česko-anglických slovnících již pevně definován a podle slovníku Lingea popisuje: „*očekávající pokles cen (akcií)*“ (Lingea, online). Výraz *bear*, který se do češtiny překládá jako „medvěd“ a do španělštiny jako *oso*, je původem z Wall Street a popisuje obchodníky nebo investory, kteří dle svého přesvědčení věří v potenciální zisk z rapidně klesající hodnoty dané kryptoměny (CriptoNoticias, online). Tyto termíny jsou zajímavé v tom ohledu, že se používají v řadě spojení: *bear market*, *bearish sentiment*, *bear trap*.

Výraz *bear market* v kontextu kryptoměn se používá k popisu situace, kdy ceny kryptoměn prudce klesají (o 20 % nebo více po delší dobu) a převládá pesimismus mezi investory. Podobně jako v případě medvěda, který útočí dolů svými tlapami, je *bear market* charakterizován poklesem cen a obecně negativní náladou na trhu (CriptoNoticias, online).

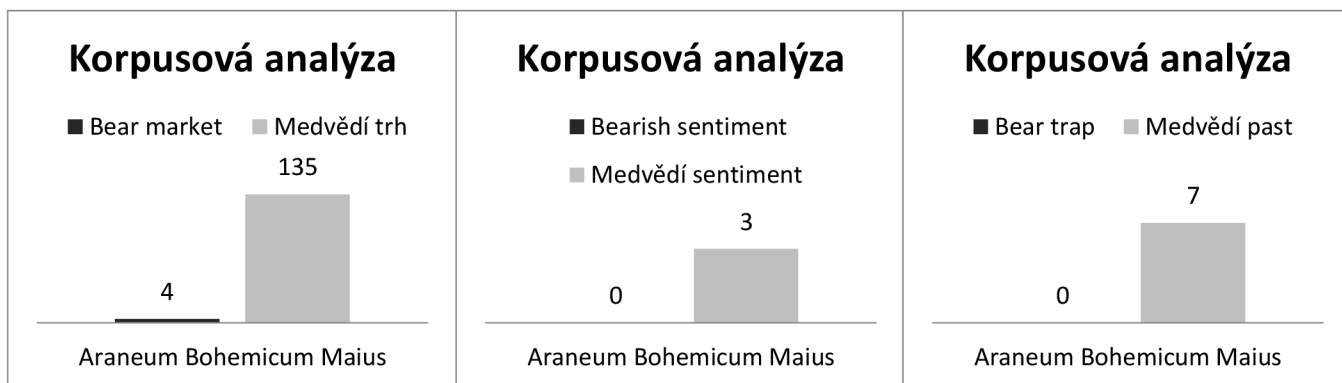
Bearish sentiment popisuje negativní rozpoložení nebo pesimismus mezi investory ohledně budoucího vývoje cen kryptoměn. Označuje situaci, kdy investoři očekávají pokles cen a mají tendenci prodávat kryptoměny. *Bearish sentiment* může být způsoben například obavami z regulačních opatření, špatnými zprávami o kryptoměnovém trhu nebo obecným nedůvěřivým postojem k budoucímu vývoji (Cointelegraph, online).

Bear trap je také kryptoměnovým termínem, jež odkazuje na situaci, kdy se zdá, že trh je v medvědí trendu (s poklesem cen), ale ve skutečnosti jde o dočasný jev. *Bear trap* vytváří zdání, že ceny budou nadále klesat, což přiláká investory k prodeji nebo krátkodobým sázkám proti trhu. Avšak namísto pokračujícího poklesu ceny neočekávaně začnou růst, což způsobí, že investoři, kteří se nechali zlákat, se ocitnou v nevýhodných pozicích (Altlift, online).

Korpusová a webová analýza pro češtinu

V tomto případě nabízí české kryptoměnové slovníky překlady pro všechny tři zmíněné termíny. Pro výraz *bear market* existuje v češtině ekvivalent „medvědí trh“, pro *bearish sentiment* „medvědí sentiment“ a poslední termín *bear trap* lze nahradit českým „medvědí past.“ Všechny tyto podoby vyhledáme v korpusu, abychom zjistili, zdali čeština pro tyto výrazy častěji používá výpůjčku nebo kalk. Pro vyhledání použijeme tyto pokročilé dotazy:

- [lemma="[Bb]ear"][lemma="market"]
- [lemma="[Mm]edvědí"][lemma="trh"]
- [lemma="[Bb]earish"][lemma="sentiment"]
- [lemma="[Mm]edvědí"][lemma="sentiment"]
- [lemma="[Bb]ear"][lemma="trap"]
- [lemma="[Mm]edvědí"][lemma="past"]

7. Analýza termínu *bear market* v českém korpusu

6. Analýza termínu *bearish sentiment* v českém korpusu

8. Analýza termínu *bear trap* v českém korpusu

V první analýze byly nalezeny 4 výskyty termínu *bear market*: „*Medvědí trh (Bear market) období poklesu cen.*“ (ČNK, online). V tomto případě je ještě nutné dodat, že ve třech případech ze čtyř možných byl *bear market* použit v závorce, jakožto výraz z původního jazyka (viz příklad). Dle výsledků lze z analýzy usuzovat, že se častěji používá kalk: „*Možná toto rozuzlení v Evropě bude rozbuškou, která spustí vlnu výprodejů na Wall Street a došlo by tak k potvrzení medvědího trhu.*“ (ČNK, online). Musíme však podotknout, že výraz „medvědí trh“ má v češtině širší pojetí. Krom popisu cenového pohybu kryptoměn do záporných hodnot se uplatňuje i při poklesu jiných aktiv na finančních trzích, tedy akcií, cenných papírů a dalších komodit. Většinu ze 135 výsledků tak tvořila právě tato naposledy zmíněná aktiva.

Při druhé a třetí analýze nebyly nalezeny žádné výskyty přejímání, tedy ani *bearish sentiment* ani *bear trap*. V případě „medvědího sentimentu“ se vyskytovaly v korpusu pouze tři příklady: „*Na trhu stále přetrvává medvědí sentiment, což může mít...*“ (ČNK, online). U posledního analyzovaného termínu „medvědí past“ bylo v korpusu celkem 7 výsledků, z nichž jen jeden se týkal kryptoměn: „*...snadno tak spadnete do medvědí pasti. Obchodujte bezpečně.*“ (ČNK, online). Ostatní příklady odkazovaly na „medvědí past“ v původním slova smyslu.

Data získaná z průzkumu jednotlivých webových stránek nejsou již tak jednoznačná, nicméně potvrzují výsledky z korpusu. Zatímco na stránce Kryptonovinky jsou výskyty prvního analyzovaného termínu přibližně v poměru 2:1 pro „medvědí trh“, portál CryptoSvět poskytuje jednoznačnější data a drtivá většina jejich článků používá způsob kalkování, tedy českou verzi: „*Peter Brandt říká, že medvědí trh Dogecoinu skončil.*“ (CryptoSvět, online). Podobnými poměrovými výsledky jako Kryptonovinky, disponuje i třetí Kryptomagazín.

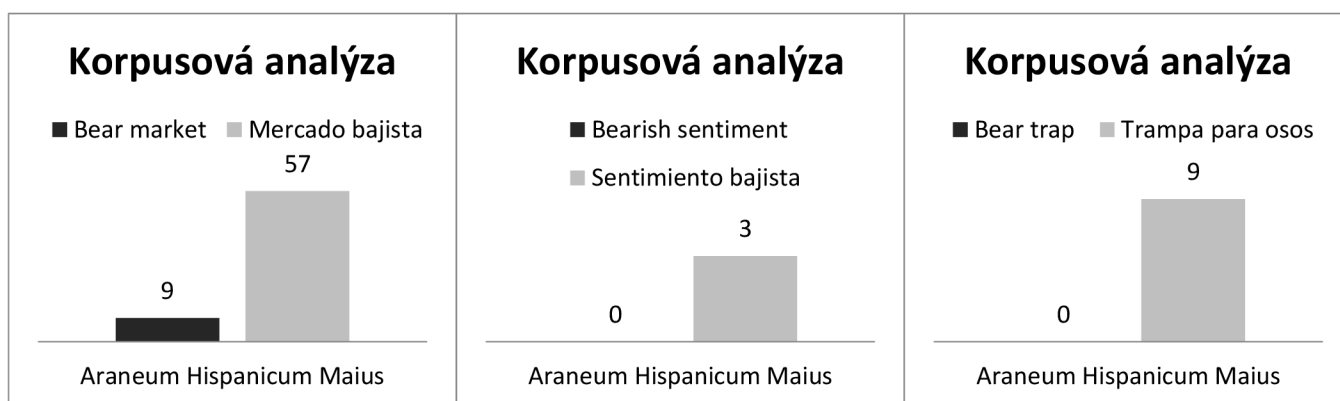
Zbylé dva termíny jsou, podobně jako v korpusu, zastoupeny v řádech jednotek či v některých případech nejsou vůbec. Můžeme tak tuto analýzu uzavřít a konstatovat,

že čeština v případě těchto tří anglicismů (*bear market*, *bearish sentiment*, *bear trap*) užívá oba způsoby obohacování, tedy výpůjčky i kalky, přičemž druhý zmíněný způsob se v korpusu i internetových člancích vyskytuje výrazně častěji.

Korpusová a webová analýza pro španělštinu

Španělština je na tom velmi podobně a taktéž disponuje ekvivalenty pro všechny tři zmíněné anglicismy. Termín *bear market* nahrazuje španělským *mercado bajista*, *bearish sentiment* lze substituovat *sentimiento bajista* a pro *bear trap* používá překlad *trampa para osos*. Analýza bude probíhat stejným způsobem, jako tomu bylo v případě češtiny. Pokročilé dotazy s anglicismy zůstanou neměnné:

- [lemma="[Bb]ear"] [lemma="market"]
- [lemma="[Mm]ercado"] [lemma="bajista"]
- [lemma="[Bb]earish"] [lemma="sentiment"]
- [lemma="[Ss]entimiento"] [lemma="bajista"]
- [lemma="[Bb]ear"] [lemma="trap"]
- [lemma="[Tt]rampa"] [word="para"] [lemma="oso"]

9. Analýza termínu *bear market* ve španělském korpusu

11. Analýza termínu *bearish sentiment* ve španělském korpusu

10. Analýza termínu *bear trap* ve španělském korpusu

Korpusová analýza přinesla převyšující výskyty pro všechny tři španělské ekvivalenty. Anglicismus *bear market* se v korpusu vyskytoval v 9 případech, přičemž nadpoloviční většina byla v závorce, jakožto výraz z původního jazyka: „*Mercado bajista (Bear market): Mercado cuyos precios y volúmenes de contratación están en situación de descenso o a la baja.*“ (ČNK, online). *Mercado bajista* má rovněž širší pojetí a netýká se pouze kryptoměn,

nýbrž celého ekonomického sektoru. *Bearish sentiment* nebyl v korpusu nalezen, ale jeho španělská hybridní verze *sentimiento bajista* měla 3 výskyty: „*Todo baja, porque el mercado tiene un sentimiento bajista, descargan renta variable de sus carteras e incluyen renta fija.*“ (ČNK, online). Naproti tomu termín *trampa para osos* měl více výskytů, ale ani jeden neměl spojitost s kryptoměny. Pro ověření provedeme stručnou analýzu i na webových stránkách.

CriptoNoticias, CriptoPasion a Investing potvrzují výsledky z korpusu a v článcích jasně převažují španělské ekvivalenty. Přibližně v desítce textů zaznamenáme výraz *bear market*, nicméně v porovnání s *mercado bajista* jsou výskyty až skoro zanedbatelné: „*Bitcoin alcanza los USD 23.000 tras 5 meses de mercado bajista.*“ (CriptoNoticias, 2023, online). Výskyty zbylých dvou anglicismů, zejména na stránkách CriptoPasion a Investing, jsou pouze v jednotkách případů nebo dokonce nulové: „*Bear Trap: TD 9 Sell Triggers mientras los alcistas empujan Bitcoin más alto.*“ (CriptoPasion, 2021, online). Z článků rovněž lze vyčíst, že španělští autoři v negativních kontextech používají pouze výraz *bajista/bajistas*: „*Noticias de la semana: predicciones alcistas y bajistas sobre el precio de bitcoin.*“ (CriptoNoticias, 2022, online).

Analýzu můžeme uzavřít a konstatovat, že španělština využívá více různých procesů, přičemž nejvýraznějším z nich jsou hybridní složeniny s přibližným kalkem, jako například *mercado bajista* a *sentimiento bajista*. Dále jsou v španělštině již méně časté, ale stále významné, kalky jako *trampa para osos* a nejmenší zastoupení mají výpůjčky *bear market*, *bearish sentiment* a *bear trap*.

Srovnávací analýza obou cílových jazyků

Po provedené analýze obou jazyků jsme dospěli k následujícím závěrům: Čeština i španělština se částečně liší ve volbě procesů, přičemž jediným společným způsobem jsou výpůjčky (*bear market*, *bearish sentiment*, *bear trap*). Při druhém procesu čeština výrazněji spoléhá na kalky, zatímco španělština preferuje hybridní složeniny s přibližným kalkem.

V oblasti kryptoměnové terminologie ještě nalezneme výrazy *bull market*, *bull sentiment* a *bull trap*. Anglický výraz *bull* je přímým protikladem slova *bear* a označuje pozitivní pohyb kryptoměny směrem k vyšším hodnotám. Analyzování těchto tří termínů jsme však vynechali, jelikož se jedná pouze o opačné pojmy a předběžný průzkum naznačoval, že bychom dospěli k téměř identickým výsledkům.

6.4 Bitcoin, Altcoin, Litecoin a Ethereum

Bitcoin jsme si již představili v předchozí kapitole (viz Kryptoměnový trh), tudíž se můžeme přesunout rovnou k dalším nejčastěji používaným kryptoměnám. Vyjma *Bitcoinu* se všechny zbylé kryptoměny řadí do kategorie tzv. *altcoiny*.

Altcoin se tedy používá k označení všech kryptoměn, které nejsou *Bitcoinem*. Jde o zkratku z anglického výrazu *alternative coin* („alternativní mince“) (Altlift, online). Existuje velké množství *altcoiny*, které mají různé vlastnosti, cíle a technologie. Některé z nich byly vytvořené jako vylepšené nebo zjednodušené verze *Bitcoinu*. Mezi nejznámější *altcoiny* patří například *Ethereum*, *Litecoin*, *Ripple*, *Bitcoin cash* a mnoho dalších. *Altcoiny* nabízejí investiční příležitosti a různé možnosti využití. Při jejich výběru je důležité provést důkladný průzkum a vyvarovat se především podvodným kryptoměnám, jako jsou *scamcoins* či *shitcoins* (Kryptomagazín, 2020, online).

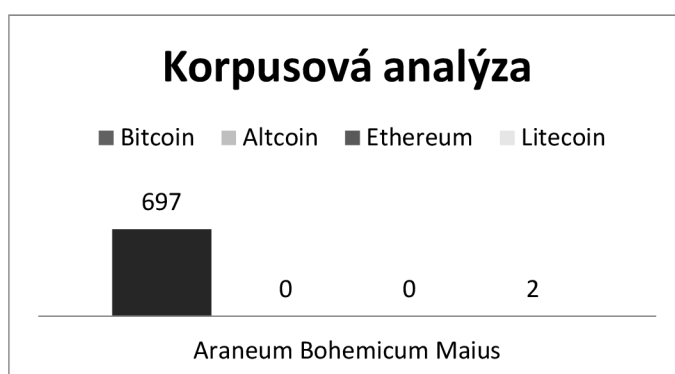
Litecoin je jedním z nejznámějších *altcoiny*, který byl vytvořen v roce 2011 Charliem Leem jako alternativa k *Bitcoinu* (CriptoNoticias, online). Je postaven na otevřeném zdrojovém kódu a sdílí mnoho podobností s *Bitcoinem*, ale s několika klíčovými rozdíly. *Litecoin* se zaměřuje zejména na zvýšení rychlosti transakcí a snížení nákladů. Používá rychlejší algoritmus Scrypt namísto *bitcoinového* SHA-256, díky čemuž zpracovává a potvrzuje transakce mnohem rychleji než *Bitcoin*. Dalším zásadním rozdílem je maximální nabídka. Zatímco *Bitcoin* má limitovanou nabídku 21 milionů mincí, *Litecoin* dosahuje až čtyřnásobku tohoto množství, konkrétně 84 milionů mincí (Kryptomagazín, 2021, online).

Společně s *Litecoinem* je *Ethereum* jedna z největších kryptoměn a *blockchainových* platform, která byla poprvé představena v roce 2015 (CriptoNoticias, online). *Ethereum* je taktéž založeno na technologii *blockchain* (stejně jako *Bitcoin*), ale odlišuje se zejména svou schopností podporovat vývoj decentralizovaných aplikací (*DApps*) a smart kontraktů (Altlift, online).

Korpusová a webová analýza pro češtinu

Zmíněné virtuální měny podrobíme jedné společné analýze, protože nepředpokládáme rozdíly v přejímání do češtiny. Jelikož se jedná o názvy jednotlivých kryptoměn, ve slovnících se nevyskytují jiná pojmenování. Abychom vyvrátili užívání českých alternativ, pokusíme se vyhledat i termíny typu: „bitkoruna, bitmince nebo éter“. Pro vyhledávání v korpusu použijeme následující pokročilé dotazy:

- [lemma="[Bb]itcoin.*"]
- [lemma="[Bb]itmince"]
- [lemma="[Bb]itkoruna"]
- [lemma="[Aa]ltcoin.*"]
- [lemma="[Aa]ltmince"]
- [lemma="[Aa]ltkoruna"]
- [lemma="[Ll]itecoin.*"]
- [lemma="[Ll]itemince"]
- [lemma="[Ll]itekoruna"]
- [lemma="[Ee]thereum.*"]
- [lemma="[Éé]ter"]

12. Analýza termínů Bitcoin, Altcoin, Litecoin a Ethereum v českém korpusu

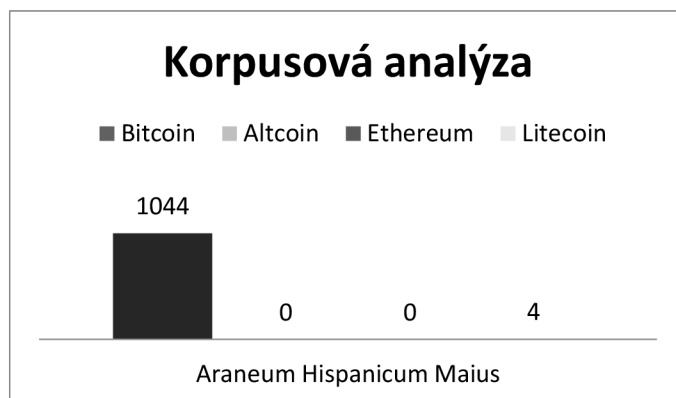
Analýza korpusu nepřinesla téměř žádné výskyty. Ze všech zkoumaných termínů se objevil pouze *Litecoin* ve dvou případech a také nejznámější kryptoměna *Bitcoin*. Z přezkoumání těchto výsledků usuzovat, že se *Bitcoin* takřka přizpůsobil českým pravidlům a lze ho považovat za plnohodnotně adaptované slovo: „12. dubna přestala fungovat bitcoinové burza Bitcoin-24, jedna z největších (objem transakcí je větší než na Mt. Gox) bitcoinových burz vůbec.“ (ČNK, online). Ze zbylých analyzovaných termínů byl nalezen ještě „éter“, nicméně ani jeden nebyl ve spojitosti s kryptoměnami. Tudiž je nutné se přesunout na webové stránky, abychom vyvrátili případný výskyt českých alternativních výrazů.

Kryptonovinky, CryptoSvět ani Kryptomagazín neposkytly žádné důkazy o existenci alternativ pro zkoumané virtuální měny. Průzkum přinesl pouze jednu poznámku, a to časté používání zkratk namísto celých pojmenování. Nicméně nelze považovat tyto zkratky za proces zkracování, protože i tyto zkrácené verze jsou původně převzaty z angličtiny: „Bitcoin vyletěl nad \$30 000! Začíná „Velká akumulace BTC“?!“ (Kryptonovinky, 2023, online). Tato situace neplatí pouze pro *bitcoin*, ale pro všechny kryptoměny, které mají existující zkratku: „Od teď zaplatíte na Amazonu v BTC, ETH anebo LTC!“ (CryptoSvět, 2019, online). Čeština tak přejímá pojmenování zkoumaných kryptoměn a pro obohacování zásoby užívá pouze proces výpůjček.

Korpusová a webová analýza pro španělštinu

Dle očekávání ani ve španělských kryptoměnových nenajdeme jiná pojmenování pro zkoumané kryptoměny. Přesto se však pokusíme vyhledat i španělské alternativy jako *bitmoneda*, *altmoneda*, *litemoneda* nebo *éter*. Analýzu provedeme obdobným způsobem a v případě nedostatečných výsledků se přesuneme na webové stránky. Pro vyhledávání v korpusu použijeme následující pokročilé dotazy:

- [lemma="[Bb]itcoin.*"]
- [lemma="[Bb]itmoneda"]
- [lemma="[Aa]ltcoin.*"]
- [lemma="[Aa]ltmoneda"]
- [lemma="[Ll]itecoin.*"]
- [lemma="[Ll]itemoneda"]
- [lemma="[Ee]thereum.*"]
- [lemma="[Éé]ter"]

13. Analýza termínů Bitcoin, Altcoin, Litecoin a Ethereum ve španělském korpusu

Ani výsledky z korpusu Araneum Hispanicum Maius neposkytují dostačující informace. Termíny *Altcoin* a *Ethereum* nebyly nalezeny a *Litecoin* měl pouze 4 výskyty: „*A recientemente nos hemos topado con un nuevo troyano que intenta robar dinero virtual almacenado en la moneda digital alternativa Litecoin.*“ (ČNK, online). V počtu převyšujícím 1000 výskytů byla pak v korpusu nalezena nejpopulárnější kryptoměna: „*Es inevitable que el Bitcoin se convierta en un negocio multibillonario.*“ (ČNK, online).

Průzkum webových stránek také potvrdil výsledky z korpusu, kdy nebyly v článcích nalezeny žádné španělské alternativy pro jednotlivé kryptoměny. Analýza portálů však přinesla zajímavé poznatky ohledně adaptace jednotlivých měn. Základem ve španělštině je užívání členů s podstatnými jmény, přičemž se rozlišuje mezi mužským *el* a ženským *la*. V posledním uvedeném příkladu si můžeme všimnout, že španělština bere *Bitcoin* jako mužského rodu, zatímco *Altcoin* píše se členem rodu ženského (pravděpodobně podle

rozšířeného překladu *la moneda alternativa*): „*Apecoin, la altcoin de Bored Ape, se dispara un 55%*.“ (CriptoPasion, 2022, online). Podobně jako *Bitcoin*, i *Litecoin* je vnímán jako mužského rodu, ačkoli jeho výskyty se členem nebyly tak přesvědčivé jako v předchozích dvou případech, a výsledky byly nalezeny pouze na portálu Investing: „*El Litecoin gana un 10% en un día de negociación alcista*.“ (Investing, 2023, online). Častým jevem je také užívání zkratk pro jednotlivé kryptoměny: *BTC (Bitcoin)*, *LTC (Litecoin)*, *ETH (Ethereum)* a mnoho dalších. Tyto zkratková slova však byla vytvořena ve výchozím jazyce (v angličtině) a do španělštiny byla pouze přejata.

Srovnávací analýza obou cílových jazyků

Oba jazyky využívají srovnatelné procesy pro obohacování své slovní zásoby o jednotlivé kryptoměny. Jak čeština, tak španělština se výhradně spoléhají na proces přejímání výrazů (výpůjček), a to jak pro celé názvy, tak pro zkratky.

6.5 DeFi

Anglická zkratka *DeFi* v kryptoměnové terminologii znamená *decentralized finance* neboli česky řečeno „decentralizované financování“. *DeFi* se odkazuje na ekosystém finančních služeb postavených na *blockchainové* technologii, který umožňuje financování, investování a obchodování s kryptoměnami a digitálními aktivy bez nutnosti tradičních finančních institucí (banky atd.). *DeFi* využívá decentralizované platformy a chytré kontrakty (*smart contracts*), které jsou naprogramovány na *blockchainu*, aby automatizovaly a řídily různé finanční procesy. Tyto platformy a kontrakty eliminují potřebu prostředníků a umožňují přímé *peer-to-peer* (P2P) transakce mezi uživateli (Altlift, online).

Korpusová a webová analýza pro češtinu

DeFi i „decentralizované finance“, obě tyto varianty nalezneme v českých kryptoměnových slovnících. Jelikož se v korpusu ani jeden ze zmiňovaných termínů nevyskytoval, pokročíme rovnou k analýze webových stránek Kryptonovinky, CryptoSvět a Kryptomagazín. Průzkumem těchto portálů se pokusíme zjistit, zdali čeština využívá ještě jiný proces než přejímání a kalk. K vyhledávání použijeme následující výrazy:

- DeFi
- Decentralized finance
- Decentralizované finance

Pokud se zaměříme na frekvenci výskytu, nejméně často se objevoval rozepsaný anglický termín *decentralized finance*, který byl nalezen pouze v několika málo případech na stránce Kryptomagazín. Většina příkladů sloužila jako vysvětlení zkratky *DeFi*. Byl však nalezen jeden případ, kdy bylo tento anglický termín možné nahradit českým překladem, avšak autorka článku se přesto rozhodla zachovat původní výraz: „*Trh Decentralized Finance (DeFI) pokračuje ve vytváření nových rekordů.*“ (Kryptomagazín, 2020, online). Budeme-li pokračovat v počtu výskytů, následuje český překlad (kalk) „decentralizované finance“, který se dle volby internetového periodika, pohybuje od desítek až po stovky výsledků, nejvíce opět na Kryptomagazínu: „*Institucionální investoři se obracejí na decentralizované finance.*“ (Kryptomagazín, 2020, online). Kromě tohoto termínu byla také nalezena podobná formulace „decentralizované financování“: „*Šéf OCC vidí v decentralizovaném financování velkou budoucnost.*“ (Kryptonovinky, 2021, online). Od stovek až po tisíce výskytů zcela jasně převažuje přejímání zkratky *DeFi*. Dovolíme si tvrdit, že jistou roli při volbě této výpůjčky hraje i úspora času a místa, zejména v nadpisech jednotlivých článků: „*Tržní kapitalizace DeFi klesla ve 2. čtvrtletí o 75 %.*“ (CryptoSvět, 2022, online).

Z hlediska českého jazyka završujeme analýzu a docházíme k závěru, že autoři českých článků vykazují poměrně vysokou variabilitu při volbě termínů. Průzkum webových stránek potvrdil, že v češtině se častěji používá přejímání termínu *DeFi* než české překlady (kalky) jako „decentralizované finance“ nebo „decentralizované financování“. Žádné další procesy obohacování nebyly nalezeny.

Korpusová a webová analýza pro španělštinu

Pozoruhodné je, že *DeFi* se vyskytuje pouze v kryptoměnovém slovníku Bit2Me. Ani v jednom z největších glosářů na kryptoměny a *blockchain*, slovníku CriptoNoticias, tuto zkratku nenalezneme. Španělský korpus Araneum Hispanicum Maius rovněž neposkytuje žádné výsledky pro termín *DeFi*, proto přistoupíme k analýze webových stránek s cílem zjistit, zda španělština používá pouze tuto anglickou zkratku nebo má také svůj doslovný překlad (kalk): např. *finanzas decentralizadas* („decentralizované finance“). Pro vyhledávání použijeme následující dotazy:

- DeFi
- Finanzas descentralizadas

Průzkum prvních článků již naznačil téměř jednoznačné výsledky. Vyhledávání zkratky *DeFi* přineslo španělský překlad (kalk) *finanzas descentralizadas*. Není možné se zaměřit na počet výskytů, protože zkratka *DeFi* se objevuje i v jiných španělských slovech jako *definir* apod. Po analýze dvou desítek článků se *DeFi* jeví jako běžně používaná zkratka: „*El real digital de Brasil se prepara para integrarse a las DeFi.*“ (CriptoNoticias, 2022, online). Velmi častým jevem, který byl zpozorován během analýzy, je používání jak přejímky *DeFi*, tak i španělského překladu současně: „*Uniswap pone los proyectos de finanzas descentralizadas (DeFi) en el centro de atención en la saga de eliminación de tokens.*“ (CriptoPasion, 2021, online).

Analýzu španělštiny ukončujeme s těmito poznatky: Hispánští autoři zjevně používají oba procesy (výpůjčku i kalk), ale kvůli komplikacím při vyhledávání nemůžeme potvrdit, jestli přejímané *DeFi* převažuje nad překladem *finanzas descentralizadas*.

Srovnávací analýza obou cílových jazyků

Analýzu obou jazyků můžeme uzavřít a konstatovat, že čeština i španělština vychází ze srovnatelných procesů při obohacování slovní zásoby o termín *DeFi*. Oba analyzované jazyky používají jak přejímání zkratky *DeFi*, tak i doslovný překlad, tedy kalk nezkrácené verze termínu. Čeští autoři dávají přednost výpůjčce *DeFi* a španělští autoři pravděpodobně také, i když kvůli obtížnému vyhledávání nelze toto tvrzení zcela spolehlivě ověřit.

6.6 Fiat money

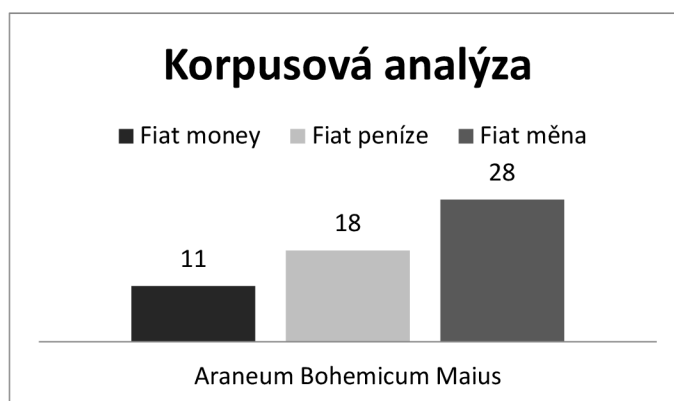
Ve světě kryptoměn se výraz *fiat money* používá k označení tradičních měn, které jsou emitovány a regulovány centrálními bankami nebo vládami (CriptoNoticias, online). Tímto termínem se přesněji myslí zákonné platidlo, které nemá pevnou hodnotu založenou na komoditě (například zlato nebo stříbro) a jeho hodnota je založena na důvěře a dohodě mezi účastníky ekonomiky. *Fiat money* zahrnuje měny, jako je americký dolar (USD), euro (EUR), britská libra (GBP), česká koruna (CZK) a mnoho dalších národních měn. Tyto měny jsou používány jako běžné prostředky směny a zákonné platidlo (Altlift, online).

V kontrastu s *fiat money* jsou kryptoměny, jako například již zmíněný *Bitcoin (BTC)* nebo *Ethereum (ETH)*, které jsou digitálními aktivy založenými na *blockchainové* technologii a nemají centrálního emitenta nebo regulátora. *Fiat money* a kryptoměny jsou dvě odlišné formy peněz s různými charakteristikami a mechanismy fungování. Kryptoměny se často vnímají jako alternativa nebo doplněk *fiat money*, který nabízí nové možnosti pro digitální platby, investování a finanční inovace (Kryptomagazín, online).

Korpusová a webová analýza pro češtinu

Termín *fiat money* je širší formou, která není často uváděna ve slovnících. Běžněji se používá zkrácený výraz *fiat*, protože odborníci v oblasti kryptoměn vědí, že se jedná o zákonné platidlo a ne o automobil. Kryptoměnové slovníky, které byly vybrány pro účely této práce, neobsahují v překladech český ekvivalent, jako např. „fiat peníze“ či „fiat měna“. Abychom ověřili používání těchto výrazů, provedeme analýzu v korpusu (případně na webových stránkách), stejně jako u termínu *fiat money*. Pro vyhledávání použijeme následující pokročilé dotazy:

- [lemma="[Ff]iat"][lemma="money"]
- [lemma="[Ff]iat"][lemma="peníze"]
- [lemma="[Ff]iat"][lemma="měna"]

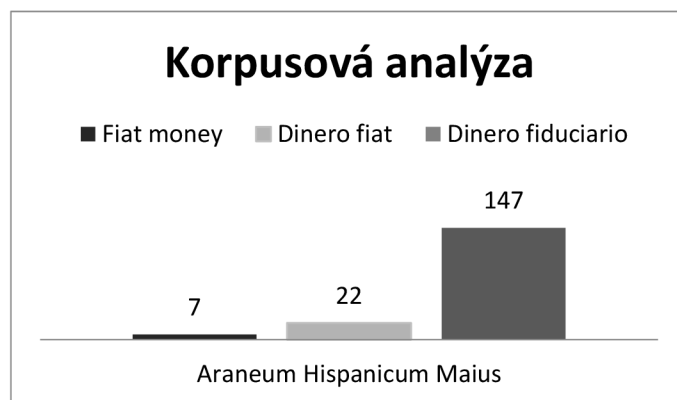
14. Analýza termínu *fiat money* v českém korpusu

Výsledky jsou poněkud vyrovnanější, než bychom čekali. Předpokládali bychom větší adaptaci termínu *money* do češtiny, avšak přesto jsme v korpusu objevili 11 výskytů fráze *fiat money*: „*Ekonomický růst, což je číslko, jehož jednotka se vyjadřuje ve fiat money – by samozřejmě velmi utrpěl – v okamžiku, kdy by money nechtěl nikdo přijímat.*“ (ČNK, online). S celkovým počtem 18 výskytů pokračoval první český ekvivalent: „*Neznám nikoho, kdo by věřil tomu, že objem fiat peněz v ekonomice je konstantní.*“ (ČNK, online). Nejvíce výsledků bylo nalezeno u druhého, nejméně očekávaného, ekvivalentního termínu: „*Na rozdíl od klasické fiat měny ale Bitcoin není regulována žádnou institucí (centrální bankou) a není považována za oficiální měnu v žádném státě.*“ (ČNK, online). Na třech webových stránkách jsme zaznamenali podobné poměrové výskyty zkoumaných termínů. Ve všech případech je nejméně častým výrazem původní anglicismus *fiat money*, následovaný „fiat penězi“ a nejčastěji používaným termínem „fiat měna“. Analýza tohoto termínu vykazuje několik specifik. Nejenže čeština zjevně využívá oba způsoby obohacování (výpůjčku a kalk), ale u termínu „fiat peníze“ kombinuje oba procesy zároveň. Zatímco první slovo bylo přejato, u druhého došlo ke kalkování a procesem hybridizace se vytvořila tzv. hybridní složenina (výpůjčka + identický kalk), tedy „fiat peníze“. Neobvyklý je také výraz „fiat měna“. Z jazykové stránky *money* znamenají „peníze“, nikoliv však „měna“. Aby se jednalo o čistý překlad (kalk), musel by původní anglicismus být *fiat currency*, který se v angličtině zjevně nepoužívá. Jedná se tedy opět o hybridní složeninu s tím rozdílem, že identický kalk je nahrazen přibližným kalkem.

Korpusová a webová analýza pro španělštinu

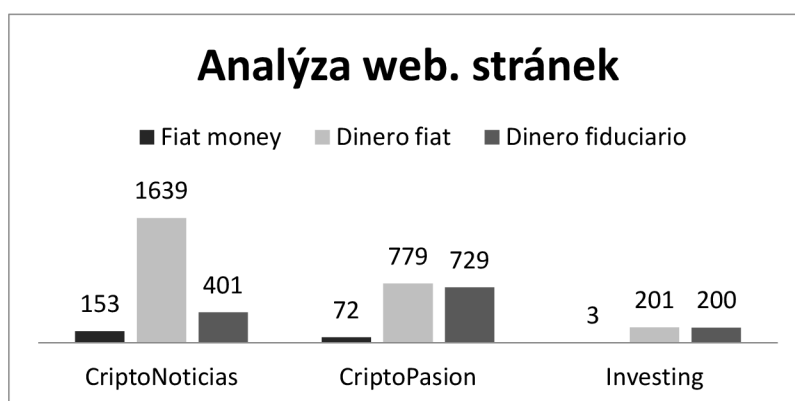
Ve španělských krypto slovnících nalezneme dva relativně rozdílné výrazy pro *fiat money*: *dinero fiat* (doslova „peníze fiat“) a *dinero fiduciario* („peníze podložené důvěrou“). V korpusu provedeme podrobnou analýzu těchto termínů s cílem určit, který z nich je ve španělštině častěji využíván a jaký proces obohacování se uplatňuje. V případě nejasných nebo nedostatečných výsledků provedeme analýzu na webových stránkách. Pro vyhledávání použijeme následující pokročilé dotazy:

- [lemma="[Ff]iat"] [lemma="[Mm]oney"]
- [lemma="[Dd]inero"] [lemma="[Ff]iat"]
- [lemma="[Dd]inero"] [lemma="[Ff]iduciario"]

15. Analýza termínu fiat money ve španělském korpusu

Výsledky z korpusu jsou poněkud překvapivé. Ač bychom to nepředpokládali, nejvíce výskytů bylo právě s výrazem *dinero fiduciario*: „*El dinero fiduciario es una forma de robo muy sofisticada que se inventaron los gobierno ...*“ (ČNK, online). Zbylé dva termíny byly podstatně méně zastoupeny v korpusu. Pro potvrzení provedeme průzkum i na webových stránkách.

16. Analýza termínu fiat money na španělských stránkách

Webové stránky vykazují nepatrně odlišné výsledky. Z jednotlivých analýz jednoznačně vyplynulo, že výpůjčka *fiat money* je ze všech zdrojů nejméně používána, ale výskyty nelze opomenout. Zatímco na stránkách CriptoPasion a Investing byly výsledky obou španělských překladů téměř vyrovnané, na portálu CriptoPasion zcela dominoval termín *dinero fiat*: „*El dinero fiat es más nocivo para la humanidad de lo que crees, Saifedean te lo explica.*“ (CriptoNoticias, 2022, online).

Analýzu z pohledu španělštiny uzavíráme s těmito poznatky: autoři španělsky píšících článků používají více procesů, přičemž výpůjčka (*fiat money*) je nejméně zastoupena. Nejvíce uplatňovaným způsobem je hybridní složenina v podobě *dinero fiat* a kalk *dinero fiduciario*.

Srovnávací analýza obou cílových jazyků

Analýzu termínu *fiat money* lze považovat za ukončenou a dospět k závěru, že čeština i španělština se téměř shodují ve způsobech obohacování slovní zásoby o tento anglicismus. Oba jazyky využívají více procesů, přičemž přejímání *fiat money* je v obou případech nejméně používaným způsobem. Naopak hybridní složeniny s identickým kalkem („fiat peníze“ a *dinero fiat*) jsou velmi uplatňovaným procesem. Rozdíl zaznamenáme mezi termíny „fiat měna“ a *dinero fiduciario*. Zatímco český výraz je opět hybridní složenina (tentokrát s přibližným kalkem), ten španělský je čistý kalk.

6.7 Halving

Termín *halving* (často označovaný také jako *halvening*) se v oblasti kryptoměn týká specifické události, která se vyskytuje v některých kryptoměnových protokolech, jako je například *bitcoin*. *Halving* je programovaná změna v mechanismu odměňování těžařů za ověřování a zabezpečování transakcí na *blockchainu* (CriptoNoticias, online).

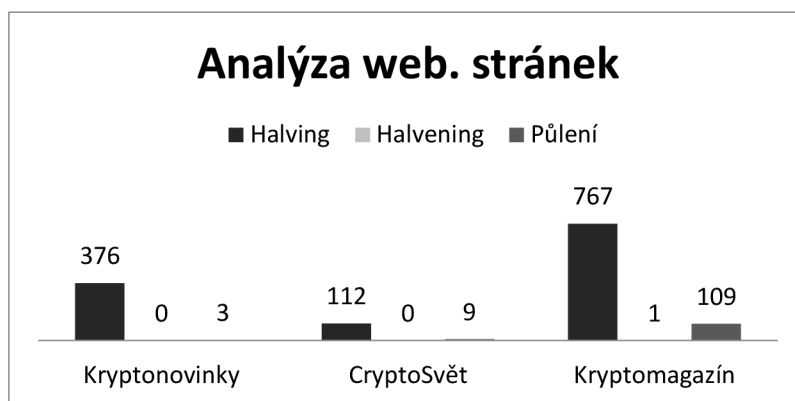
Během *halvingu* je odměna, kterou těžaři získávají za nalezení nového bloku a za přidání transakcí do *blockchainu*, řádově snížena na polovinu (Altlift, online). Například v případě *Bitcoinu*, který prošel dvěma *halvingy* dosud, původní odměna 50 *bitcoinů* byla při prvním *halvingu* snížena na 25 *bitcoinů* a poté, při druhém *halvingu*, na 12,5 *bitcoinů*. Tyto snížené odměny mají vliv na nově vytvářené *Bitcoiny*, které jsou přidávány do oběhu (celkový počet potenciálně vzniklých *Bitcoinů* je uzamčen na 21 milionech). Tento proces se odehrává přibližně jednou za čtyři roky. *Halvingy* mohou mít pozitivní vliv na cenu kryptoměn v dlouhodobém horizontu, protože snížená nabídka může vyvolat vyšší poptávku. (Altlift, online).

Korpusová a webová analýza pro češtinu

Samotný termín *halving* má již dvě podoby a krom těchto dvou existuje i český ekvivalent „půlení“ dle kryptoměnového slovníku Altlift. Pro účely vyhledávání budou použity všechny tři výrazy:

- Halving
- Halvening
- Půlení

Ve stávajícím korpusu nebyly nalezeny žádné výskyty *halvingu* nebo *halveningu*. Výraz „půlení“ se v korpusu vyskytuje přibližně 150krát, avšak v žádném z těchto případů není spojen s kryptoměny. Proto je nutné se při analýze zaměřit pouze na webové stránky.

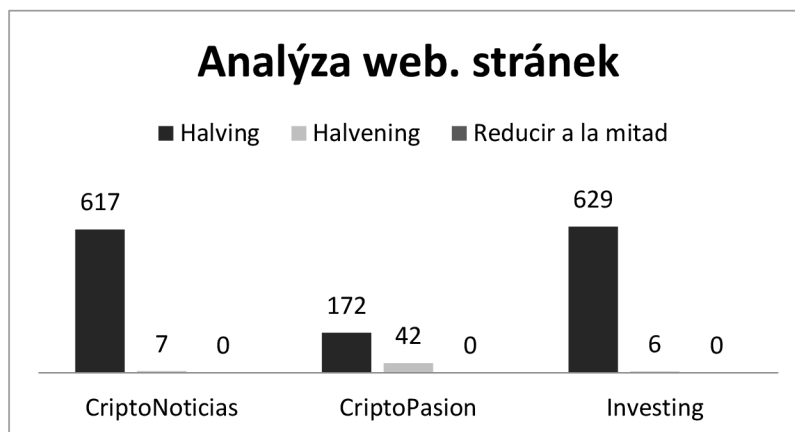
17. Analýza termínu *halving* na českých stránkách

Po analýze portálů Kryptonovinky, CryptoSvět a Kryptomagazín bylo zjištěno, že alternativní verze *halvingu*, tj. *halvening*, není v češtině běžně používána. Na všech třech webových stránkách byl nalezen pouze jeden výskyt tohoto termínu, a to jako citace od jisté *bitcoinové* velryby Joe007: „*Stále věříte v pohádky, jako je 'FED jde brrrrrr, brzy hyperinflace,' 'tetherový tisk ke koupí krypto,' 'halvening magicky zvyšuje cenu,' atd.? Je mi líto, ale pak vám nemohu pomoci.*“ (Kryptomagazín, 2020, online). O poznání lépe vyšel český ekvivalent. Na prvním portálu byly nalezeny 3 výskyty pro „půlení“, na stránce CryptoSvět pak 9 článků s tímto termínem a nejvíc výsledků bylo na Kryptomagazínu. Autoři článků na této stránce velmi často používají „půlení“ a *halving* zároveň. V případě primárního užití anglicismu se pro pochopení kontextu nachází český ekvivalent v závorce a naopak: „*Jako klíčovou událost pak označil půlení (halving), které Bitcoin čeká v příštím roce 2024.*“ (Kryptomagazín, 2023, online). Z internetového průzkumu článků tří webů tak vyplývá, že čeština nejčastěji používá výpůjčku *halving*: „*Těžaři BTC začínají kapitulovat šest měsíců před halvingem.*“ (CryptoSvět, 2019, online).

Korpusová a webová analýza pro španělštinu

Ve španělských kryptoměnových slovnících lze nalézt alternativní výrazy pro *halving*, a to *reducir a la mitad* (doslova "snížit na polovinu"), případně *reducción a la mitad* (doslova "snížení na polovinu"). Tyto zmíněné termíny budou podrobeny analýze s cílem zjistit, zda se ve španělštině častěji používá výpůjčka nebo kalkové formy.

S obdobným problémem při vyhledávání se setkáme i v korpusu Araneum Hispanicum Maius. Anglicismy *halving* a *halvening* se v korpusu nevyskytovaly, proto bude analýza opět zaměřena pouze na webové stránky, konkrétně na CriptoNoticias, CriptoPasion a Investing.

18. Analýza termínu *halving* na španělských stránkách

Výsledky z jednotlivých webů nejsou tak jednoznačné, jak se možná dalo očekávat. Zatímco na CriptoNoticias a Investing jsou výskyty *halveningu* téměř zanedbatelné ve srovnání s *halvingem*, na CriptoPasion je přítomnost *halveningu* mnohem větší. Nejednoznačné je to i se španělskými ekvivalenty *reducir/reducción a la mitad*, a to z důvodu širšího významu. Oba termíny nemusí nutně souviset se snížením odměn za těžbu kryptoměn, což ztěžuje jejich vyhledávání v korpusu. I po analýze dvaceti článků není úplně jasné, který termín se častěji používá, a nelze tak stoprocentně určit preference autorů při volbě vhodného termínu. Na základě těchto poznatků uzavíráme analýzu s tím, že španělština zjevně používá jak výpůjčky, tak i kalky, avšak kvůli obtížnosti vyhledávání nelze určit, který způsob je převažující. Dle mého názoru přesto převažuje *halving*.

Srovnávací analýza obou cílových jazyků

Po provedení závěrečných analýz v obou jazycích jsme dospěli k závěru, že v češtině se výraz *halving* používá výrazněji než český ekvivalent „půlení“. Analýza ve španělštině nebyla definitivní a není možné jednoznačně určit častěji používaný způsob obohacování slovní zásoby v tomto jazyce, avšak výpůjčka *halving* je zanedbatelně četná.

6.8 Mining, miner

Termíny *mining* a *miner* jsou spojeny s procesem ověřování a přidávání transakcí do *blockchainu*. *Mining* („těžba“) je proces, při kterém dochází k řešení složitých matematických problémů. Tyto problémy jsou součástí kryptografického algoritmu, který zajišťuje bezpečnost a integritu *blockchainu*. Cílem těžby je nalézt nový blok transakcí a přidat ho do *blockchainu* (Crypton.digital, online).

Miner („těžař“) může být jednotlivec, který těží na svém osobním počítači, nebo organizace, která provozuje velké těžební farmy s mnoha výkonnými těžebními zařízeními např. *ASICs* (*Application-Specific Integrated Circuits*), které jsou navrženy a optimalizovány pro konkrétní kryptoměnu. Existují také speciální společnosti, které se specializují na těžbu kryptoměn a provozují velké těžební operace (CriptoNoticias, online).

Těžaři soutěží o řešení těchto matematických problémů tím, že vkládají výpočetní sílu svých počítačů nebo speciálních těžebních zařízení. Tyto počítače nebo zařízení provádějí opakovaně výpočty, které zkoušejí různé kombinace čísel, dokud nenajdou správnou hodnotu (tzv. *Proof-of-Work*), která potvrzuje platnost bloku. Těžař, který jako první najde správnou hodnotu, má právo přidat nový blok do *blockchainu* a je za svou práci odměněn kryptoměnou (CriptoNoticias, online).

Korpusová a webová analýza pro češtinu

V předchozím vysvětlení jsme již použili české ekvivalenty pro oba termíny, které se také objevují v kryptoměnových slovnících, a to „těžba“ a „těžař“. Analýzu v korpusu přeskóčíme, protože nemůžeme omezit vyhledávání takovým způsobem, aby korpus poskytl výsledky pouze pro ty české termíny, které jsou spojovány s kryptoměnami. Proto analýzu provedeme na kryptoměnových stránkách, které slouží k informačním účelům o virtuálních měnách. Na portálech Kryptonovinky, CryptoSvět a Kryptomagazín budeme vyhledávat následující termíny s cílem zjistit, zda čeština častěji používá výpůjčky nebo kalk:

- Mining, těžba
- Miner, těžař

Při analýze prvních dvou termínů na stránce Kryptonovinky převažuje svým výskytem anglický výraz *mining*, zatímco na stránkách CryptoSvět a Kryptomagazín mírně převládá český ekvivalent „těžba“. Po prozkoumání několika článků získáváme řadu poznatků.

Pokud se zaměříme na samotný proces řešení matematických problémů, autoři česky píšících článků preferují českou verzi „těžba“: „*Těžba Bitcoinu byla v Íránu zakázána! Omezení těžby má být platné do září.*“ (Kryptomagazín, 2021, online). Naproti tomu anglicismus *mining* se používá ve specifických spojeních jako *mining difficulty* („těžební obtížnost“ určuje, jak složité je těžít nové bloky), *mining pool* („těžební pool“ označuje sdružení těžařů, kteří spolupracují), nebo fórum *Bitcoin Mining Council*: „*Mining difficulty Bitcoinu je navzdory poklesu ceny na nových historických maximech.*“ (Kryptonovinky, 2022, online). V případě většího výskytu jednoho termínu se oba výrazy běžně zaměňují. Během analýzy byla nalezena ještě jedna alternativa „minování“, která se však vyskytovala pouze na stránce CryptoSvět a jen ve třech případech: „*Stejně množství snahy také dávají na zajištění, že spotřebitelský hardware stačí na minování.*“ (CryptoSvět, 2017, online). U tohoto termínu došlo ke kombinaci výpůjčky a kalku (hybridní odvozenině), kdy z anglického výrazu byl převzat kořen *min-* a u koncovky *-ing* došlo k překladu české na *-ování* (v angličtině se přidáním koncové přípony *-ing* ke slovesu vytvoří podstatné jméno, obvykle vyjadřující činnost nebo věc, např. *sing* = zpívat, *singing* = zpívání).

Analýza zbývajících dvou termínů byla jednoznačná a na všech stránkách převažoval v počtu výskytů český překlad „těžař“. Průzkum článků ukázal, že čeština ale chce používat výpůjčku *miner* a snaží se ho co nejvíce adaptovat podle gramatických potřeb. V důsledku toho můžeme najít počestělé alternativy jako „mineři“ nebo „minérové“: „*Zůstává taky otázkou, kolik minérů odmítne přistoupit na NYA*“ (CryptoSvět, 2017, online)

Z české strany můžeme analýzu uzavřít a konstatovat, že čeština využívá jak přejímání výrazů, tak i doslovného překladu, avšak v různých kontextech. Kromě toho jsme také objevili příklad hybridního odvozeniny („minování“), který kombinuje výpůjčku a kalk zároveň.

Korpusová a webová analýza pro španělštinu

Španělské kryptoměnové slovníky rovněž nabízí překladové ekvivalenty, a to *minería* (*mining*) a *minero* (*miner*). Při vyhledávání v korpusu bychom měli obdobný problém s výskyty španělských termínů, tudíž rovnou pokročíme k analýze webových stránek. Pro tento účel použijeme vybrané kryptoměnové portály CriptoNoticias, CriptoPasion a Investing, na nichž budeme vyhledávat následující výrazy:

- Mining, minería
- Miner, minero

Na všech stránkách zcela jasně převažuje v počtu výskytů (přibližně v poměru 6:1) *minería* před anglickým *mining*. Nejčastěji se nachází ve spojeních jako *la criptomonería* („kryptoměnová těžba“), *la dificultad de la minería* („obtížnost těžby“) nebo ve spojitosti s určitou měnou *la minería de Bitcoin* („těžba Bitcoinu“): „*Lo que traerá el próximo nivel de dificultad de la minería de Bitcoin.*“ (CriptoPasion, 2023, online). Naopak, termín *mining* se opět častěji vyskytuje v názvech jednotlivých stránek, firem apod. Můžeme uvést příklady jako *Compass Mining*, *Bitcoin Mining Report*, *Genesis Mining*. V porovnání s jinými analyzovanými termíny je ale španělština při používání výrazu *mining* více otevřená: „*Chris Larsen: BTC Mining debe ser más respetuoso con el medio ambiente.*“ (CriptoPasion, 2021, online).

Během analýzy termínu *miner* se vyskytla neočekávaná komplikace, kdy při vyhledávání výsledky zahrnovaly také španělské ekvivalenty *minero* a *minería*. Pro eliminaci těchto výskytů bylo nutné převést původní anglický termín do množného čísla *miners*. Pro sjednocení jsme totéž provedli i s termínem *mineros*. V případě těchto dvou termínů byly výsledky ještě jasnější a pouze jeden výskyt *miners* připadal na přibližně deset výskytů *mineros*. Podobně jako u *mining* jsme zjistili, že *miners* se také častěji vyskytuje v různých názvech: „*Condeman a CEO de GAW Miners a 21 meses de prisión por fraude con criptomonedas.*“ (CriptoNoticias, 2018, online). S nejvíce výskyty však jasně dominoval *mineros*: „*La ganancia de los mineros de Bitcoin creció 10% en 24 horas.*“ (CriptoNoticias, 2023, online).

Shrnutí analýzy z pohledu španělštiny je následující: Tento jazyk využívá jak proces přejímání, tak doslovného překladu. Pokud jde o výskyty, v obou případech převažují španělské ekvivalenty *minero(s)* a *minería*. Naopak anglické termíny se převážně vyskytují v názvech jednotlivých stránek, firem apod.

Srovnávací analýza obou cílových jazyků

Shrnutí analýzy termínů *mining* a *miner* je, že jak čeština, tak španělština používají srovnatelné procesy pro obohacování (přejímání a kalk), s tím rozdílem, že čeština navíc uplatňuje hybridní odvozeninu (výpůjčka a kalk současně). Mezi oběma jazyky se však projevuje rozdíl při adaptaci anglického výrazu *mining difficulty*. Zatímco čeština tento výraz přejímá, španělština ho překládá (kalkuje).

6.9 Stake

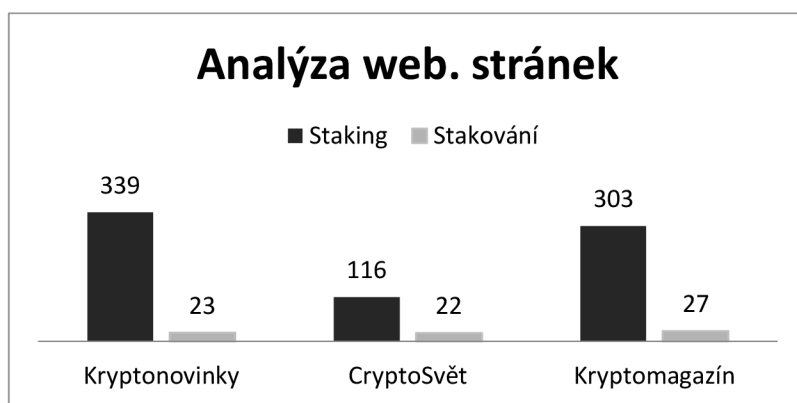
V kryptoměnové terminologii termín *stake* (často označovaný také jako *staking*) odkazuje na proces, při kterém uživatelé drží a "uzamknou" své kryptoměnové prostředky (nativní tokeny) v určité kryptoměně, aby aktivně podporovali provoz sítě a zajišťovali její bezpečnost. Tímto procesem se z uživatelů stávají tzv. „stakeři“ (*stakers*), jejichž hlavním cílem je zisk v podobě procentuálního zhodnocení. Během *stakování* uživatelé obvykle vkládají své kryptoměny do tzv. „stake poolů“ (*stake pool*), které slouží k seskupování prostředků od různých „stakerů“. *Stakování* je často spojeno s kryptoměny založenými na konceptu *Proof of Stake (PoS)*, který je alternativou k *Proof of Work (PoW)*, jež se používá například u *Bitcoinu*. *PoS* umožňuje „stakerům“ vkládat své kryptoměny jako záruku za správné chování v síti, což pomáhá zabezpečit síť a odměňuje účastníky za jejich přínosy (Kryptomagazín, online).

Korpusová a webová analýza pro češtinu

Navzdory tomu, že slovo *stake* má v anglicko-českých slovnících několik významů, v kryptoměnovém slovníku neexistuje žádný překlad nebo česká alternativa pro tento termín. Nicméně během vysvětlování konceptu *stakingu* jsme narazili na hybridní odvozeninu „*stakování*“. Nejprve provedeme průzkum v korpusu, a pokud nedosáhneme žádných výsledků, provedeme analýzu na webových stránkách, stejně jako v předchozích případech. Pro vyhledávání použijeme následující pokročilé dotazy:

- [lemma="[Ss]take"]
- [lemma="[Ss]taking"]
- [lemma="[Ss]stakování"]

V korpusu jsme identifikovali celkem 65 případů výskytu termínu *stake*, 4krát se zde objevil výraz *staking* a české „*stakování*“ nemělo žádné výskyty. Nicméně po detailním průzkumu jednotlivých výsledků jsme zjistili, že žádný z anglicismů se netýkal kryptoměn. Slovo *stake* má více významů a nejčastěji se vyskytovalo ve spojitosti se sázkami. Proto budeme muset pokračovat v analýze na webových stránkách.

19. Analýza termínu staking na českých stránkách

Průzkum článků na třech internetových portálech přinesl zajímavější výsledky. Kromě toho, že se zde objevovaly oba termíny, byla v člancích nalezena také česká alternativa „stakování“. Číselné údaje udávají počet článků, v nichž se daný termín vyskytoval alespoň jednou. Z grafu je patrné, že výraz *stake* dominuje s větším počtem výskytů, avšak nelze přehlédnout ani výskyty českého ekvivalentu: „*Návrh zákona má také řešit problematiku těžby Bitcoinu a stakování Proof of Stake kryptoměn.*“ (Kryptonovinky, 2022, online). Termín „stakování“ je stejně zajímavý, jako tomu bylo u případu „minování“. Opět se jedná o hybridní odvozeninu (kombinace výpůjčky a identického kalku), kde z anglického slova *staking* byl převzat kořen *stak-* a s přidáním české přípony *-ování* došlo k vytvoření české varianty „stakování“ (stejný případ jako „minování“).

Dle analýzy bychom mohli dále konstatovat, že se *stake* (*staking*) přizpůsobilo gramatickým potřebám češtiny. Krom podstatných jmen, nalezneme *stake* také v podobě sloves či přídavných jmen: „*Očekáváme, že v blízké budoucnosti dosáhneme rekordního počtu stakovaných Etherů.*“ (Kryptonovinky, 2023, online).

Analýza z pohledu českého jazyka je kompletní a ukazuje, že čeština využívá dva způsoby obohacování. Nejvýrazněji se uplatňuje klasická výpůjčka *stake* (*staking*), ale v nemalých výskytech se také objevuje v člancích hybridní odvozenina, tedy kombinace výpůjčky a identického kalku v podobě „stakování“.

Korpusová a webová analýza pro španělštinu

Kryptoměnové slovníky nenabízí odpovídající ekvivalent či vhodnou alternativu, která by nahradila původní anglický výraz. Analýzu budeme opět směřovat především na webové stránky, protože v korpusu byl nalezen pouze jeden případ týkající se *stakingu*,

který navíc nebyl spojen s kryptoměny. Zaměříme se na portály CriptoNoticias, CriptoPasion a Investing, kde bychom mohli najít potenciální alternativy pro *staking*.

Průzkum několika článků napříč stránkami ukázal, že ve španělštině existuje pár příkladů, které potenciálně nahrazují *staking*, ale jedná se pouze o parafráze: *mantener las monedas bloqueadas* („uchovávání uzamčených mincí“), *recibir las recompensas de participación* („získávání odměn za účast“) nebo *bloquear los fondos* („uzamčení prostředků“). Ve spojitosti se *stakingem* lze ještě v článcích objevit výraz *la prueba de participación*: „*Esta red, que hasta entonces funcionaba con prueba de trabajo (minería) ahora implementa la prueba de participación (staking)*.“ (CriptoNoticias, 2022, online). Toto spojení však odkazuje na koncept *Proof-of-Work*, které využívají některé kryptoměny. Analýza jinak neprokázala, že by španělština používala jiný termín než anglický výraz, tudíž z průzkumu vyplývá, že španělština užívá výhradně výpůjčku *staking*.

Srovnávací analýza obou cílových jazyků

Shrnutí analýzy naznačuje, že oba jazyky se částečně liší ve volbě procesů. Španělština se výhradně spoléhá na výpůjčky, přičemž nebyly nalezeny jasné důkazy o existenci odpovídajících španělských termínů, které by jednoznačně prokázaly užívání jiných způsobů obohacování. Čeština také častěji používá přejímání, avšak v analýze byly nalezeny také příklady hybridní odvozeniny (kombinace výpůjčky a identického kalku).

6.10 Wallet

Výraz *wallet* („peněženka“) označuje zařízení, které umožňuje uživatelům ukládat, spravovat a přistupovat k jejich kryptoměnám (CriptoNoticias, online). *Wallet* slouží jako digitální úložiště pro uchování kryptoměn a také umožňuje provádět transakce. Tyto veřejné peněženky fungují na základě kryptografických klíčů (jedinečných kódů), které slouží k ověřování vlastnictví a přístupu k jednotlivým kryptoměnovým prostředkům. Existují různé typy peněženek: *software wallets* (softwarové peněženky), *hardware wallets* (hardwarové peněženky), *online wallets* (online peněženky) či *paper wallets* (papírové peněženky) (Altlift, online). Každý typ peněženky má své vlastní výhody a nevýhody z hlediska pohodlí a bezpečnosti.

Korpusová a webová analýza pro češtinu

Termín *wallet* je spojován s mnoha různými typy peněženek. Kromě zmíněných existuje mnoho dalších peněženek s odlišnými vlastnostmi. Mezi ně patří peněženky zaměřené na jednotlivé kryptoměny (*Bitcoin wallet*, *MyEtherWallet*), aplikace sloužící pro uchování měn (*Trust Wallet*, *Coinbase Wallet*) nebo specifické peněženky, jako jsou *hot wallet* a *cold wallet*. V úvodu této kapitoly jsme se zmínili o českém ekvivalentu slova "peněženka", který je uveden i v kryptoměnových slovnících. V této analýze nebudeme vyhledávat všechna zmíněná spojení, jelikož v některých případech by byly výsledky téměř identické. Zaměříme se pouze na ty, které nám pomohou určit, zda čeština častěji používá převzatý výraz *wallet* nebo vlastní překlad „peněženka“. Tentokrát vynecháme analýzu v korpusu a rovnou se zaměříme na webové stránky. Pro vyhledávání použijeme následující spojení a pokusíme se zjistit, zda je častěji používána výpůjčka nebo kalk:

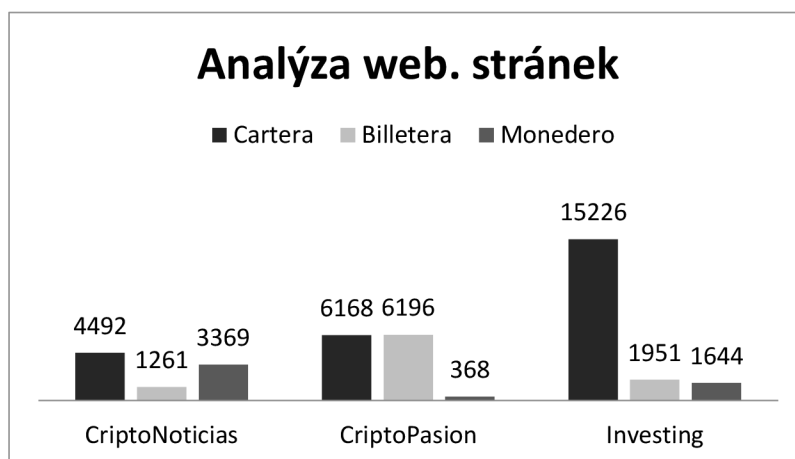
- *Bitcoin wallet*, Bitcoin peněženka
- *Cold wallet*, Studená peněženka
- *Paper wallet*, Papírová peněženka

Na začátku je důležité zmínit, že termíny *wallet* a „peněženka“ jsou často používané, což vede k vysokému počtu výskytů a komplikovanějšímu průzkumu na webových stránkách. Přesto lze na základě analýzy vyvodit některé závěry. Počet výskytů je ve všech třech případech téměř vyrovnaný, ale s několika rozdíly. Termín *wallet* se častěji vyskytuje v názvech stránek a aplikací, které se jednoduše nepřekládají. Kromě *Trust Wallet* a podobných aplikací lze uvést i *Binance Chain Wallet*, *XWallet* nebo *Atomic Wallet*: „*Severní Korea získala od uživatelů Atomic Wallet více než 100 milionů USD.*“ (Kryptomagazín, 2023, online). V jednotlivých článcích (především na Kryptomagazínu) lze také najít současné použití obou termínů: „*Mobilní peněženka Coinbase Wallet přidává podporu pro Stellar (XLM).*“ (Kryptomagazín, 2019, online). V případech, jež byly vybrány k vyhledávání, jsou výsledky opačné a autoři článků preferují překladové verze. *Bitcoin* či *hardware* najdeme častěji ve spojení s peněženkou: „*Block: Bitcoinová peněženka bez displeje a s otiskem prstu vyvolává rozruch.*“ (CryptoSvět, 2022, online). Toto platí i pro další pojmy, jako je *Ethereum* peněženka, *Dogecoin* peněženka, kryptopeněženka, papírová či softwarová peněženka a mnoho dalších: „*Nová hardwarová krypto peněženka – Ledger Nano X.*“ (Kryptomagazín, 2019, online).

Analýza ukázala, že čeština je při obohacování zásoby o termín *wallet* rozmanitá a uplatňuje více procesů. V případě názvů aplikací nebo webových stránek dochází k přejímání (např. *Trust Wallet* a podobně). Při pojmech jako „papírová peněženka“ nebo „studená peněženka“ se naopak používá doslovný překlad (kalk). Existují také příklady hybridní složeniny, kdy se uplatňují oba procesy současně, například u výrazu „hardware peněženka“, kdy první slovo je přejaté a druhé je přeložené.

Korpusová a webová analýza pro španělštinu

Analýza ve španělštině bude ještě složitější než v češtině, a to z důvodu více ekvivalentů pro termín *wallet*, kdy existují rovnou tři: *cartera*, *billetera* a *monedero* (všechny znamenají v češtině „peněženka“). Nejprve provedeme analýzu těchto tří španělských slov, abychom určili, který ekvivalent je nejčastěji používaný, a poté jej porovnáme s výchozími anglicismy.

20. Analýza termínu *wallet* na španělských stránkách

Již analýza „tří španělských peněženek“ je sama o sobě zajímavá. Podle číselných údajů, jež uvádí počet článků, kde se daný termín vyskytuje alespoň jednou, si všimneme odlišnosti v preferencích při volbě termínu. Zatímco na portálu CriptoNoticias se výskyty všech tří termínů pohybovaly poměrně vyrovnaně, na CriptoPasion se vyskytovaly převážně *cartera* a *billetera*, a na poslední stránce Investing jednoznačně dominovalo slovo *cartera*. Neshoda panuje i v překladech mezi kryptoměnovými slovníky CriptoNoticias, Bit2me a BlockchainEspaña (níže jsou vypsány možnosti, které španělština pro dané anglicismy nabízí). Při množství různých termínů nebude cílem vyhledávání zjistit, zda španělština například pro kryptoměnu *bitcoin* preferuje slova *cartera*, *billetera* nebo *monedero*, ale určit,

zda se upřednostňuje přejímání původních anglických termínů nebo se používají španělské překlady:

- Bitcoin wallet, cartera/billetera/monedero (de) Bitcoin
- Cold wallet, cartera fría/monedero frío
- Paper wallet, cartera/billetera/monedero de papel

Analýza potvrdila naše obavy, a to takové, že není možné určit preferenci španělsky píšících autorů. Vše komplikují stovky, někdy až tisíce výskytů, a tak napříč všemi portály najdeme různé kombinace jednotlivých slov. Lze to demonstrovat na příkladu *bitcoin wallet*:

1. CriptoNoticias: „*Detectan decenas de rastreadores y permisos en la wallet de Bitcoin Ledger.*“ (CriptoNoticias, 2023, online)
2. CriptoPasion: „*El primer unicornio de mil millones de dólares de Indonesia adquiere la cartera bitcoin de Filipinas.*“ (CriptoPasion, 2019, online)
3. Investing: „*El nuevo monedero de Bitcoin esconde direcciones para resolver la “terrible” experiencia de usuario.*“ (Investing, 2019, online)
4. CriptoNoticias: „*Billetera BTC: sea que bitcoin suba o baje, protege sus ganancias y aumenta los ingresos.*“ (CriptoNoticias, 2021, online)

Analýzu termínu *wallet* předčasně ukončíme, avšak neuzavíráme, jelikož průzkum neprokázal častější užívání. Španělština aplikuje několik procesů pro obohacování: výpůjčku (např. *Bitcoin wallet*), hybridní složeninu (např. *cartera/billetera/monedero Bitcoin*) nebo samotný překlad (např. *cartera fría/monedero frío*).

Srovnávací analýza obou cílových jazyků

Shrnutí analýzy termínu *wallet* ukazuje, že jak čeština, tak španělština projevují vysokou rozmanitost při obohacování své slovní zásoby a využívají několik různých procesů zároveň. Těmito procesy jsou výpůjčka, kalk a souběžné použití obou způsobů (hybrid).

6.11 Whale

V kryptoměnové terminologii se termín *whale* („velryba“) používá k označení jednotlivce nebo subjektů, kteří vlastní velké množství kryptoměny. Mohou to být jednotlivci, bohaté rodiny, kryptoměnové burzy nebo institucionální investoři, kteří disponují obrovskými

finančními prostředky a mají schopnost ovlivnit trh svou aktivitou. *Whales* jsou označováni takto, protože podobně jako velryby v oceánu mohou svými obchody vytvářet neočekávané změny na trhu (CriptoNoticias, online).

Whales mají často velký vliv na trh, protože jejich obchody mohou mít dramatický dopad na nabídku a poptávku kryptoměn. Pokud *whale* nakupuje velké množství kryptoměny, může to způsobit růst ceny, zatímco jejich prodejová aktivita může vést k poklesu ceny. Mnoho investorů sleduje jejich činnost, protože to může poskytnout indikace o možných pohybech na trhu. Je důležité si uvědomit, že aktivity *whales* jsou přirozenou součástí trhů, včetně kryptoměnového trhu, a nemusí nutně znamenat manipulaci nebo nekalé jednání. Nicméně, kvůli jejich schopnosti ovlivnit trh, se jejich aktivity někdy stávají předmětem pozornosti a diskuzí (CoinDesk, 2023, online).

Korpusová a webová analýza pro češtinu

V případě termínu *whale* se analýza bude zaměřovat na webové stránky, protože omezení vyhledávání v korpusu Araneum Bohemicum Maius na požadované kategorie (druh textů apod.) není možné. Při hledání českého ekvivalentu „velryba“ by nám korpus poskytl všechny výsledky tohoto termínu a bylo by příliš složité procházet potenciálně stovky až tisíce těchto výskytů. Jelikož se můžeme zaměřit pouze na přístup ke kryptoměnovým webovým stránkám, analýza z tohoto zdroje bude spolehlivější a přesnější. Na portálech Kryptonovinky, CryptoSvět a Kryptomagazín provedeme vyhledávání termínů *whale* a „velryba“ ve dvaceti článcích a budeme zkoumat, zda se v češtině upřednostňuje proces výpůjčky nebo kalku.

Stránka Kryptonovinky upřednostňuje používání českého ekvivalentu. Přestože výskyty jsou relativně vyrovnané, jejich používání je odlišné. Termín *whale* se více využívá pro výchozí názvy, které se nepřekládají: *CryptoWhale* (twitterový kanál zaměřený na kryptoměny), *Whalemap* (*on-chain* platforma pro sledování kryptoměn) nebo například *Whale Alert* je označení pro *blockchainovou* analytickou platformu (viz příklad). Na druhou stranu výraz „velryba“ se používá pro popis jednotlivců nebo skupin, jak bylo výše vysvětleno. Tento příklad názorně ilustruje tuto situaci: „*Whale Alert* poznamenal, že za přesun velkého množství ETH, krypto velryba zaplatila přibližně 3 USD na transakčních poplatcích.“ (Kryptonovinky, 2023, online). I další dvě webové stránky vykazují podobné výsledky. V jednotkách případů nalezneme v článcích *whale* pro popis nějakého jednotlivce, který přesunul velké množství určité kryptoměny, výskyty však nejsou nikterak závratné

a stále převažuje termín „velryba“: „*Bitcoinová velryba prodala BTC v hodnotě 1 miliardy USD.*“ (Kryptomagazín, 2022, online)

Z českého pohledu lze tuto analýzu shrnout a konstatovat, že náš jazyk pracuje s procesem výpůjček i kalků s následujícími rozdíly: pro jednotlivce nebo skupiny, kteří disponují obrovskými finančními prostředky a mohou tak ovlivňovat kryptoměnový trh, se používá spíše český ekvivalent (kalk) „velryba“, zatímco pro různé názvy zůstává původní výraz (výpůjčka) *whale*.

Korpusová a webová analýza pro španělštinu

I ve španělštině lze očekávat podobný problém při vyhledávání v korpusu, a proto bude analýza prováděna obdobným způsobem jako v češtině, avšak s rozdílem, že budeme využívat webové stránky CriptoNoticias, CriptoPasion a Investing. Ve španělských kryptoměnových slovnících nalezneme kromě anglicismu *whale* také španělský ekvivalent *ballena* (česky „velryba“). Oba tyto výrazy budou podrobeny analýze a budeme se snažit zjistit, který proces obohacování je ve španělštině preferován.

Průzkum řady článků na portálu CriptoPasion poskytl zajímavé výsledky. Španělština je na tom velmi podobně a taktéž používá výraz *ballena* pro zmíněnou charakteristickou skupinu či osobu a termín *whale* se objevuje převážně v názvech platforem (*WhaleStats* apod.). Hlavní rozdíl zaznameneáme při analýze nadpisů a samotného obsahu článků. Zatímco v titulcích se často vyskytuje anglicismus *whale*, v samotném textu je již nahrazen kalkem *ballena*: „*Solana Whale transfere USD 10,2 millones en USD SOL a Coinbase a medida que aumentan los precios.*“ (titulek), „*Una ballena Solana (\$SOL), según los datos de transacción de la cadena de bloques de la criptomoneda...*“ (úvod článku) (CriptoPasion, 2023, online). Často tak v nadpisu nalezneme spojení *Bitcoin whales*, *Ether whales* nebo *crypto whales* a v textu jsou pak tyto anglicismy nahrazeny ekvivalenty *las ballenas (de) Bitcoin*, *las ballenas (de) Ethereum*, *las ballenas de criptomonedas* (CriptoPasion, online).

CriptoNoticias a Investing se mírně liší od CriptoPasion. V člancích i nadpisech je převládajícím termínem *ballena*, zatímco *whale* se opět vyskytuje ve spojitosti s originálními názvy (*CryptoWhale*, *WhaleFin*, *WhalesTraders* atd.): „*Las ballenas que acumularon Bitcoins en 2018 los conservan.*“ (Investing, 2020, online).

Po provedené analýze můžeme dospět k závěru, že ve španělštině se častěji upřednostňuje způsob kalkování (*ballena*) v porovnání s výpůjčkou (*whale*). Nicméně nelze opomenout

výskyty výpůjčky, které jsou v některých ohledech téměř stejně časté. Rozhodujícím faktorem je pravděpodobně autor článků, který si podle svého uvážení vybírá mezi těmito termíny.

Srovnávací analýza obou cílových jazyků

Po důkladné analýze lze dospět k závěru, že jak čeština, tak španělština při obohacování své slovní zásoby převážně využívají procesu kalkování pro termín *whale* (česky „velryba“ a španělsky *ballena*). Výpůjčka *whale* se také hojně vyskytuje v textech, ale spíše v nepřekládaných názvech platforem, skupin nebo jiných entit, které nebyly cíleným předmětem našeho zkoumání.

7 Trojjazyčný glosář

Anglický výraz	Český výraz	Španělský výraz
altcoin	altcoin	altcoin
bear/bearish	medvěd/medvědí	oso/de oso
bear market	medvědí trh	mercado bajista
bear trap	medvědí past	trampa para osos
bearish sentiment	medvědí sentiment	sentimiento bajista
Bitcoin	Bitcoin	Bitcoin
bitcoin wallet	bitcoin peněženka	cartera / billetera / monedero (de) bitcoin
blockchain	blockchain	blockchain, cadena de bloques
cold wallet	studená peněženka	cartera/billetera fría, monedero frío
cryptocurrency	kryptoměna	criptomoneda, criptodivisa
DeFi	DeFi, decentralizované finance	DeFi, finanzas descentralizadas
Ethereum	Ethereum	Ethereum
fiat money	fiat peníze, fiat měna	dinero fiat, dinero fiduciario
halving (halvening)	halving (halvening), půlení	halving (halvening), reducción a la mitad

Litecoin	Litecoin	Litecoin
miner	těžař, miner	minero
mining	těžba, minování	minería
paper wallet	papírová peněženka	cartera / billetera / monedero de papel
staking	staking, stakování	staking
wallet	peněženka	cartera, billetera, monedero
whale	velryba	ballena

8 Závěr

Kryptoměnové termíny mají v současné době výrazný vliv na obohacování slovní zásoby, neboť toto dynamicky se rozvíjející odvětví nepřetržitě generuje nové výrazy. Díky svému celosvětovému dosahu a rostoucímu vlivu mají tyto termíny schopnost pronikat do běžného jazyka a přispívat tak k jeho rozmanitosti.

Hlavní náplní této práce byla srovnávací analýza vybraných anglicismů z oblasti kryptoměn. V úvodu empirické části jsme uvedli hypotézy, jejichž testování přineslo pozoruhodné závěry. Očekávali jsme, že čeština i španělština budou více přejímat termíny z angličtiny před tvořením vlastních slov. Zároveň jsme předpokládali, že čeština i španělština budou vycházet ze srovnatelných principů a procesů při obohacování svých slovních zásob pro danou odbornou oblast.

Analýzu jsme primárně prováděli na korpusech Araneum Bohemicum Maius a Araneum Hispanicum Maius, ve kterých jsme za pomoci pokročilých dotazů pro vyhledávání zjišťovali výskyty jednotlivých termínů. Kryptoměnová terminologie se stále považuje za relativně novou, proměnlivou, a proto v mnoha případech neposkytovaly korpusy relevantní výsledky. V některých ohledech nebyly výskyty dostatečně podloženy pro to, abychom jasně určili převládající způsob obohacování nebo v opačném případě nebyly výskyty žádné. Z tohoto důvodu bylo nutné zaměřit analýzu i na česká a španělská internetová periodika. Pro tento účel jsme vybrali tři české portály (Kryptonovinky, CryptoSvět a Kryptomagazín) a tři španělské webové stránky (CriptoNoticias, CriptoPasion a Investing). Průzkum jsme mohli vést i v jiných korpusech (např. *CORPES*), nicméně zkušební vyhledávání několika termínů před začátkem analýzy přineslo nulové výskyty. Nakonec se ukázalo, že webové stránky byly nejvhodnější volbou, poněvadž jejich analýzy poskytovaly nejrelevantnější výsledky. Počet vyhledávaných výrazů se odvíjel od množství překladů a alternativ, které nám nabízely internetové kryptoměnové slovníky. Opět jsme se rozhodli pro tři z každého jazyka: Altlift, Coinmate a Cryptodigital pro češtinu a CriptoNoticias, Bit2Me a BlockchainEspaña pro španělštinu. Námi vybrané slovníky nesloužily pouze pro nalezení odpovídajících termínů v daném jazyce, nýbrž i pro vysvětlení zkoumaných výrazů. Kryptoměnových slov je nespočet, a proto nebylo možné zkoumat všechny. Pokusili jsme se zvolit ty nejčastěji používané, i tak je však možné, že se na některé velmi časté termíny nedostalo. Pro účely kontrastivní analýzy byly vybrány následující anglické termíny: *cryptocurrency, blockchain, bear (bearish), Bitcoin, Altcoin, Litecoin, Ethereum, DeFi, fiat money, halving, mining (miner), stake, wallet a whale*.

Před jednotlivými analýzami jsme si v úvodu každého pojmu za pomoci kryptoměnových slovníků či odpovídajících článků vysvětlili zkoumaný termín. Většinou tak docházelo ke kombinaci textů z obou jazykových zdrojů. Po úvodním stručném výkladu následovala analýza nejprve pro češtinu, a poté pro španělštinu. Ve vybraných případech byly použity i grafy pro lepší vizuálnost získaných výsledků. V závěru každého termínu jsme pak provedli stručné shrnutí obou jazyků, v němž jsme uváděli shody či případné odlišnosti při volbě procesů mezi češtinou a španělštinou.

Kompletní analýza všech zkoumaných termínů potvrdila naše hypotézy, které jsme si před začátkem empirické části uvedli. První analýza prokázala, že čeština i španělština upřednostňují přejímání výrazů z angličtiny nad tvorbou vlastních slov, poněvadž nebyly nalezeny žádné neologismy. Oba jazyky rovněž spoléhají na doslovné překlady (kalky), které byly po výpůjčkách druhým nejpoužívanějším procesem obohacování. V ojedinělých případech byla nalezena i kombinace přejímání a kalku tzv. hybridní odvozeniny či složeniny (v češtině: „stakování“, „minování“, „fiat peníze“ či „fiat měna“; ve španělštině: *dinero fiat*, *dinero fiduciario*, *mercado bajista* nebo *sentimiento bajista*). Proces zkracování též nebyl nalezen. Zkratky, které se vyskytovaly v průběhu empirické části (*DeFi*, *BTC*, *LTC*, *ETH* a další), byly již takto přejaty z angličtiny, a proto je pro češtinu a španělštinu nelze zahrnout pod proces zkracování. Analýza rovněž potvrdila i druhou hypotézu. Čeština i španělština téměř vždy vychází ze srovnatelných principů a procesů při obohacování slovní zásoby (větší rozdílnost jsme zaznamenali u termínu *minning difficulty* a spojení *bear market*, *bearish sentiment*). Zároveň usuzujeme, že španělština o něco více využívá kalky, než čeština (*cadena de bloques*, *dinero fiduciario*). Je však důležité upozornit, že výsledky získané touto analýzou lze aplikovat pouze na zkoumané termíny a zdroje, které posloužily pro tyto účely. V případě analýzy jiných anglicismů existuje možnost získat odlišná data.

Podle provedené analýzy predikujeme, že čeština i španělština budou pokračovat v přejímání či kalkování kryptoměnových termínů pocházejících z angličtiny. Nicméně až čas ukáže, jestli se některý ze způsobů více ustálí nebo se nadále budou střídát tyto dva procesy obohacování. Tato analýza jistě pootevřela brány k dalším analýzám týkajících se kryptoměn (např. užívání členů u jednotlivých kryptoměn). S ohledem na trvale rostoucí popularitu a relevanci kryptoměn lze očekávat, že tyto termíny budou hrát klíčovou roli v obohacování slovní zásoby i v budoucím vývoji jazyka.

9 Resumé

Los términos relacionados con las criptomonedas tienen actualmente un impacto significativo en el enriquecimiento del vocabulario, ya que esta industria en dinámico desarrollo genera constantemente nuevos términos. Gracias a su alcance global y a su creciente influencia, estos términos tienen la capacidad de penetrar en el lenguaje común y contribuir así a su diversidad.

El objetivo principal de esta tesis era realizar un análisis comparativo de una selección de anglicismos en el ámbito de las criptodivisas. La parte empírica se introdujo con hipótesis cuyos análisis arrojaron conclusiones notables. Esperábamos que tanto el inglés como el español adoptaran más términos del inglés antes de formar sus propias palabras. Al mismo tiempo, preveíamos que tanto el inglés como el español se basarían en principios y procesos comparables para enriquecer sus vocabularios para un determinado dominio de especialización.

El análisis se llevó a cabo principalmente en los corpus Araneum Bohemicum Maius y Araneum Hispanicum Maius, en los que utilizamos consultas de búsqueda avanzada para identificar las apariciones de términos concretos. La terminología de la criptomoneda aún se considera relativamente nueva y cambiante, por lo que en muchos casos los corpus no proporcionaron resultados relevantes. En algunos casos, las apariciones no estaban lo suficientemente fundamentadas como para identificar claramente el método de enriquecimiento elegido, o bien no había apariciones. Por este motivo, fue necesario centrar el análisis también en las publicaciones de diario en línea checos y españoles. Para ello, seleccionamos tres portales checos (Kryptonovinky, CryptoSvět y Kryptomagazín) y tres españoles (CriptoNoticias, CriptoPasion e Investing). Podríamos haber realizado el análisis en otros corpus (p. j. CORPES), sin embargo, una búsqueda de prueba de varios términos antes de iniciar el análisis arrojó cero apariciones. Al final, resultó que los sitios web eran la opción más adecuada porque sus análisis ofrecían los resultados más relevantes. El número de términos para la búsqueda se basó en el número de traducciones y alternativas ofrecidas por los diccionarios de criptomonedas en línea. De nuevo, optamos por tres de cada idioma: Altlift, Coinmate y Cryptondigital para el inglés y CriptoNoticias, Bit2Me y BlockchainEspaña para el español. Los diccionarios que seleccionamos no solo se utilizaron para encontrar los términos correspondientes en el idioma dado, sino también para explicar los términos objeto de estudio. Existen innumerables palabras relacionadas con las criptomonedas, por lo que no fue posible examinarlas todas. Intentamos seleccionar

las más utilizadas, pero aún así es posible que algunos términos muy comunes no hayan quedado expuestos. A efectos del análisis contrastivo, se seleccionaron los siguientes términos en inglés: *cryptocurrency, blockchain, bear, Bitcoin, Altcoin, Litecoin, Ethereum, DeFi, fiat money, halving, mining (miner), stake, wallet* y *whale*.

Antes de cada análisis, explicamos el término objeto de estudio en la introducción a cada término utilizando diccionarios de criptomoneda o artículos pertinentes. En la mayoría de los casos, se trataba de una combinación de textos de ambas fuentes lingüísticas. A la breve explicación inicial le siguió un análisis primero en checo y luego en español. En algunos casos, también se utilizaron gráficos para que los resultados quedaran mejor visualizados. Después, al final de cada término, se hizo un breve resumen de ambos idiomas, indicando las conexiones o diferencias en la elección de procesos entre el checo y el español.

El análisis completo de todos los términos estudiados confirmó las hipótesis que habíamos planteado antes de comenzar la parte empírica. El primer análisis demostró que tanto el checo como el español prefieren adoptar términos del inglés a la formación de palabras propias, ya que no se encontraron neologismos. Ambas lenguas también recurren a traducciones literales (calcos), que fue el segundo proceso de enriquecimiento más utilizado después del préstamo. En raras ocasiones, también se ha encontrado una combinación de préstamo y calco, los llamados híbridos derivados o compuestos (en checo: *stakováni, minováni, fiat peníze o fiat měna*; en español: dinero fiat, dinero fiduciario, mercado bajista o sentimiento bajista). Tampoco se ha encontrado el proceso de acortamiento. Las abreviaturas que se produjeron durante la parte empírica (*DeFi, BTC, LTC, ETH*, etc.) ya se adoptaron del inglés y, por lo tanto, no se pueden incluir en el proceso de acortamiento para el checo y el español. El análisis también confirmó la segunda hipótesis. El checo y el español casi siempre siguen principios y procesos comparables en el enriquecimiento del vocabulario (el término *mining difficulty* y locuciones *bear market, bearish sentiment* muestran más diferencias). También concluimos que el español recurre ligeramente más a los calcos que el checo (cadena de bloques, dinero fiduciario). Es importante señalar, sin embargo, que los resultados obtenidos de este análisis solo pueden aplicarse a los términos y fuentes estudiados y utilizados para estos fines. En el caso del análisis de otros anglicismos, existe la posibilidad de obtener datos diferentes.

Según nuestro análisis, prevemos que tanto el checo como el español seguirán adoptando o traduciendo términos de criptomoneda procedentes del inglés. Sin embargo, solo el tiempo dirá si uno de los procesos se consolidará o si ambos procesos de enriquecimiento seguirán alternándose. Sin duda, este análisis ha abierto la puerta a otros análisis relativos

a las criptomonedas (p. j. el uso de artículos para criptodivisas concretas). Dada la creciente popularidad y relevancia de las criptomonedas, cabe esperar que estos términos desempeñen un papel clave en el enriquecimiento del vocabulario y en el futuro desarrollo del lenguaje.

10 Seznam odborné literatury

1. ALARCOS LLORACH, Emilio (1992). Consideraciones sobre el neologismo. *El neologismo necesario*. Madrid: Fundación EFE.
2. ALVAR EZQUERRA, Manuel (1999). *La formación de palabras en español*. Madrid: Arco Libros.
3. BARTOŠ, Lubomír a VALÍKOVÁ, Hana (2002). *La formación de palabras en español*. Brno: Masarykova univerzita.
4. BOUWMAN, Janke (2017). *Los anglicismos léxicos en el español peninsular actual: norma y uso*. Nijmegen: Radboud University Nijmegen.
5. BOZDĚCHOVÁ, Ivana (2017). Anglicismy v českém lexiku. In Karlík, P., Nekula, M. a J. Pleskalová (eds.). *CzechEncy – Nový encyklopedický slovník češtiny*. [cit. 11. 7. 2023]. Dostupné z: <https://www.czechency.org/slovník/ANGLICISMY%20V%20%C4%8CESK%C3%89M%20LEXIKU>
6. CORDERO MONGE, Sergio (2009). Algunas consideraciones sobre el lenguaje común y el lenguaje técnico. *Revista Káñina*. San José: Universidad de Costa Rica.
7. CVC (1997–2023). Diccionario de términos clave de ELE. Variedad lingüística. *Centro Virtual Cervantes* [online]: 1997–2023. [cit. 5. 6. 2023]. Dostupné z: https://cvc.cervantes.es/ensenanza/biblioteca_ele/diccio_ele/diccionario/variedadlinguistica.htm
8. CVRČEK, Václav a kolektiv autorů (2015). *Mluvnice současné češtiny. 1, Jak se píše a jak se mluví*. Praha: Karolinum.
9. ČERNÝ, Jiří (2008). *Morfología española*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. 2. vyd.

10. HLADKÁ, Zdeňka (2017). LEXIKOLOGIE. In Karlík., P., Nekula, M., Pleskalová, J. (eds.), *CzechEncy - Nový encyklopedický slovník češtiny*. [cit. 11. 7. 2023].
Dostupné z: <https://www.czechency.org/slovník/LEXIKOLOGIE>
11. KALISKÝ, Boris (2018). *Bitcoin a ti druzí: nepostradatelný průvodce světem kryptoměn*. Praha: IFP Publishing.
12. KARLÍKOVÁ, Helena (2017). KALK. In Karlík., P., Nekula, M., Pleskalová, J. (eds.), *CzechEncy - Nový encyklopedický slovník češtiny*. [cit. 7. 6. 2023].
Dostupné z: <https://www.czechency.org/slovník/KALK>
13. KOLÁŘIKOVÁ, Dagmar (2018). Jak lexém bitcoin obohatil český a francouzský jazyk. *Acta FF ZČU*, roč. 10, č. 2–3. s. 73–94.
14. MACÍKOVÁ, Olga a MLÝNKOVÁ, Ludmila (2014). *Velká španělská gramatika: vše, co jste kdy chtěli vědět o španělské gramatice a nikde jste to nenašli*. Brno: Edika. 2. vyd.
15. MARTINCOVÁ, Olga (2017). NEOLOGISMUS. In Karlík., P., Nekula, M., Pleskalová, J. (eds.), *CzechEncy - Nový encyklopedický slovník češtiny*. [cit. 11. 6. 2023].
Dostupné z: <https://www.czechency.org/slovník/NEOLOGISMUS>
16. MOLINER, María (2012). *Diccionario de uso del español*. Madrid: Editorial Gredos, S.A.
17. POKORNÝ, Ludvík (1991). *Úvod do české lexikologie*. České Budějovice: Pedagogická fakulta.
18. RAE (2005). Tratamiento de los extranjerismos. *Diccionario panhispánico de dudas* [online]: 2005. [cit. 17. 5. 2023].
Dostupné z: <https://www.rae.es/dpd/ayuda/tratamiento-de-los-extranjerismos>
19. STROUKAL, Dominik a SKALICKÝ, Jan (2015). *Bitcoin: peníze budoucnosti. Historie a ekonomie kryptoměn, stručná příručka pro úplně začátečníky*. Praha: Ludwig von Mises Institut CZ&SK.

20. ULAŠIN, Bohdan (2022). *Lexikológia španielskeho jazyka*. Bratislava: Univerzita Komenského.

21. VARELA ORTEGA, Soledad (2005). *Morfología léxica: la formación de palabras*. Madrid: Gredos.

11 Elektronické zdroje

1. AGUADO, Rita (2021). Bear Trap: TD 9 Sell Triggers mientras los alcistas empujan Bitcoin más alto. *CriptoPasion* [online]: 6. 2. 2021. [cit. 17. 7. 2023].
Dostupné z: <https://criptopasion.com/bear-trap-td-9-sell-triggers-mientras-los-alcistas-empujan-bitcoin-mas-alto/>
2. AGUADO, Rita (2023). Lo que traerá el próximo nivel de dificultad de la minería de Bitcoin. *CriptoPasion* [online]: 20. 4. 2023. [cit. 7. 7. 2023].
Dostupné z: <https://criptopasion.com/lo-que-traera-el-proximo-nivel-de-dificultad-de-la-mineria-de-bitcoin/>
3. ALTLIFT (2021). Velký slovník kryptoměn. *Altlift* [online]: 3. 7. 2021. [cit. 12. 7. 2023].
Dostupné z: <https://www.altlift.cz/velky-slovník-kryptomen/>
4. ANTIPOROVICH, Nicolás (2022). Ethereum 2.0 se acerca ¿cuáles son las próximas redes de prueba a fusionar? *CriptoNoticias* [online]: 8. 6. 2022. [cit. 6. 7. 2023].
Dostupné z: <https://www.criptonoticias.com/tecnologia/ethereum-2-0-acerca-cuales-proximas-redes-prueba-fusionar/>
5. ANTIPOROVICH, Nicolás (2022). Noticias de la semana: predicciones alcistas y bajistas sobre el precio de bitcoin. *CriptoNoticias* [online]: 8. 8. 2022. [cit. 17. 7. 2023].
Dostupné z: <https://www.criptonoticias.com/comunidad/noticias-semana-predicciones-alcistas-bajistas-precio-bitcoin/>
6. ARROYO, Miguel (2023). Bitcoin alcanza los USD 23.000 tras 5 meses de mercado bajista. *CriptoNoticias* [online]: 21. 1. 2023. [cit. 17. 7. 2023].
Dostupné z: <https://www.criptonoticias.com/mercados/bitcoin-alcanza-usd-23000-5-meses-mercado-bajista/>
7. BARÁK, Tomáš (2022). Spoluzakladatel OneCoinu se přiznal k \$4 miliardovému podvodu. *Kryptonovinky* [online]: 19. 12. 2022. [cit. 25. 6. 2023].
Dostupné z: <https://www.kryptonovinky.cz/spoluzakladatel-onecoinu-se-priznal-k-4-miliardovemu-podvodu/>

8. BIT2ME (2015-2023). Diccionario de conceptos sobre Bitcoin & Blockchain. *Bit2Me* [online]: 2015-2023. [cit. 12. 7. 2023].
Dostupné z: <https://academy.bit2me.com/diccionario-crypto/>
9. BLECHA, Roman (2022). Block: Bitcoinová peněženka bez displeje a s otiskem prstu vyvolává rozruch. *CryptoSvět* [online]: 15. 3. 2022. [cit. 5. 7. 2023].
Dostupné z: <https://cryptosvet.cz/block-bitcoinova-penezenka-bez-displeje-a-s-otiskem-prstu-vyvolava-rozruch/>
10. BLECHA, Roman (2022). Peter Brandt říká, že medvědí trh Dogecoinu skončil. *CryptoSvět* [online]: 1. 11. 2022. [cit. 22. 6. 2023].
Dostupné z: <https://cryptosvet.cz/peter-brandt-rika-ze-medvedi-trh-dogecoinu-skoncil/>
11. CLEMENTÍN, Fernando (2023). Detectan decenas de rastreadores y permisos en la wallet de Bitcoin Ledger. *CriptoNoticias* [online]: 30. 6. 2023. [cit. 6. 7. 2023].
Dostupné z: <https://www.criptonoticias.com/seguridad-bitcoin/detectan-rastreadores-permisos-wallet-bitcoin-ledger/>
12. COINMATE (2014–2022). Krypto slovník. *Coinmate* [online]: 2014–2022. [cit. 12. 7. 2023].
Dostupné z: <https://coinmate.io/cz/krypto-slovník/>
13. COINTELEGRAPH (2013–2023). What is cryptocurrency? A beginner’s guide to digital currency. *Cointelegraph* [online]: 2013–2023. [cit. 14. 6. 2023].
Dostupné z: <https://cointelegraph.com/learn/what-is-a-cryptocurrency-a-beginners-guide-to-digital-money>
14. COINTELEGRAPH (2019). El nuevo monedero de Bitcoin esconde direcciones para resolver la “terrible” experiencia de usuario. *Investing* [online]: 3. 12. 2019. [cit. 6. 7. 2023].
Dostupné z: <https://es.investing.com/news/cryptocurrency-news/el-nuevo-monedero-de-bitcoin-esconde-direcciones-para-resolver-la-terrible-experiencia-de-usuario-1945568>

15. CRIPTONOTICIAS (2021). Billetera BTC: sea que bitcoin suba o baje, protege sus ganancias y aumenta los ingresos. *CriptoNoticias* [online]: 18. 9. 2021. [cit. 6. 7. 2023].
Dostupné z: <https://www.criptonoticias.com/mercados/billetera-btc-bitcoin-suba-baje-protege-ganancias-ingresos/>
16. CRIPTONOTICIAS (2022). Glosario de Bitcoin y blockchains. *CriptoNoticias* [online]: 2022. [cit. 12. 7. 2023].
Dostupné z: <https://www.criptonoticias.com/criptopedia-old/glosario/>
17. CRYPTONDIGITAL (2023). Slovník pojmů. Obohaťte svůj slovník o důležité pojmy z oblasti kryptomen. *Cryptondigital* [online]: 2023. [cit. 12. 7. 2023].
Dostupné z: <https://crypton.digital/cs/slovník-pojmu>
18. DINTAR, Radek (2023). Arthur Hayes předpovídá volatilní rok 2023, po něm má přijít silná bitcoinová rallye. *Kryptomagazín* [online]: 27. 5. 2023. [cit. 30. 6. 2023].
Dostupné z: <https://kryptomagazin.cz/arthur-hayes-predpovida-volatilni-rok-2023-po-nem-ma-prijit-silna-bitcoinova-rallye/>
19. ETECÉ, Editorial (2023). Tecnicismo. *Concepto.de* [online]: Argentina. 15. 2. 2023. [cit. 9. 7. 2023].
Dostupné z: <https://concepto.de/tecnicismo/>.
20. FALTA, Denisa (2020). Dorsey: Bitcoin a blockchain jsou budoucnost Twitteru. *Kryptomagazín* [online]: 29. 9. 2020. [cit. 11. 7. 2023].
Dostupné z: <https://kryptomagazin.cz/poledni-zpravy-dorsey-bitcoin-a-blockchain-jsou-budoucnost-twitteru-a-dalsi-clanky/>
21. FERNÁNDEZ, Froilan (2022). El dinero fiat es más nocivo para la humanidad de lo que crees, Saifedean te lo explica. *CriptoNoticias* [online]: 7. 4. 2022. [cit. 11. 7. 2023].
Dostupné z: <https://www.criptonoticias.com/finanzas/crees-bitcoin-consume-mucha-energia-conoce-costos-ocultos-dinero-fiat/>

22. FILIM (2017). Co je Vertcoin – vlastnosti, kde nakoupit a historie. *CryptoSvět* [online]: 2. 12. 2017. [cit. 7. 7. 2023].
Dostupné z: <https://cryptosvet.cz/co-je-vertcoin/>
23. FILIM (2017). Podpora Segwit2x, Newyorská dohoda a vysvětlení nadcházejícího Bitcoin fork. *CryptoSvět* [online]: 17. 10. 2017. [cit. 7. 7. 2023].
Dostupné z: <https://cryptosvet.cz/podpora-segwit2x-nya-nadchazejici-bitcoin-fork/>
24. FORTÝN, Michal (2020). Institucionální investoři se obracejí na decentralizované finance. *Kryptomagazín* [online]: 23. 7. 2020. [cit. 11. 7. 2023].
Dostupné z: <https://kryptomagazin.cz/institucionalni-investori-se-obraceji-na-decentralizovane-finance/>
25. FORTÝN, Michal (2023). Severní Korea získala od uživatelů Atomic Wallet více než 100 milionů USD. *Kryptomagazín* [online]: 14. 6. 2023. [cit. 5. 7. 2023].
Dostupné z: <https://kryptomagazin.cz/vecerni-souhrn-clanku-severni-korea-ziskala-od-uzivatele-atomic-wallet-vice-nez-100-milionu-usd-a-dalsi-clanky/>
26. GONZÁLEZ, Glenda (2018). Condenan a CEO de GAW Miners a 21 meses de prisión por fraude con criptomonedas. *CriptoNoticias* [online]: 14. 7. 2018. [cit. 8. 7. 2023].
Dostupné z: <https://www.criptonoticias.com/judicial/condenan-ceo-gaw-miners-21-meses-prision-fraude-criptomonedas/>
27. GONZÁLEZ, Jesús (2023). La ganancia de los mineros de Bitcoin creció 10% en 24 horas. *CriptoNoticias* [online]: 11. 4. 2023. [cit. 8. 7. 2023].
Dostupné z: <https://www.criptonoticias.com/mineria/ganancia-mineros-bitcoin-crecio-10-24-horas/>
28. GREGOR, Martin (2021). Šéf OCC vidí v decentralizovaném financování velkou budoucnost. *Kryptonovinky* [online]: 13. 1. 2021. [cit. 11. 7. 2023].
Dostupné z: <https://www.kryptonovinky.cz/sef-occ-vidi-v-decentralizovanem-financovani-velkou-budoucnost/>

29. GREGOR, Martin (2022). Google se chce víc zaměřit na blockchain technologii a příležitosti Webu 3.0. *Kryptonovinky* [online]: 3. 2. 2022. [cit. 14. 6. 2023].
Dostupné z: <https://www.kryptonovinky.cz/google-se-chce-vic-zamerit-na-blockchain-technologie-a-prilezitosti-webu-3-0/>
30. GREGOR, Martin (2022). Lummisová představí zákon, který může změnit zdanění kryptoměn v USA. *Kryptonovinky* [online]: 11. 3. 2022. [cit. 4. 7. 2023].
Dostupné z: <https://www.kryptonovinky.cz/lummisova-predstavi-zakon-ktery-muze-zmenit-zdaneni-kryptomen-v-usa/>
31. GREGOR, Martin (2022). Mining difficulty Bitcoinu je navzdory poklesu ceny na nových historických maximech. *Kryptonovinky* [online]: 24. 1. 2022. [cit. 7. 7. 2023].
Dostupné z: <https://www.kryptonovinky.cz/mining-difficulty-bitcoinu-je-navzdory-poklesu-ceny-na-novych-historicky-maximech/>
32. GREGOR, Martin (2023). Bitcoin vyletěl nad \$30 000! Začíná „Velká akumulace BTC“?! *Kryptonovinky* [online]: 22. 6. 2023. [cit. 3. 7. 2023].
Dostupné z: <https://www.kryptonovinky.cz/bitcoin-vyletel-nad-30-000-zacina-velka-akumulace-btc/>
33. GREGOR, Martin (2023). Těžaři BTC vydělali na fees za 3 měsíce více, než za celý rok 2022! *Kryptonovinky* [online]: 6. 7. 2023. [cit. 30. 6. 2023].
Dostupné z: <https://www.kryptonovinky.cz/tezari-btc-vydelali-na-fees-za-3-mesice-vice-nez-za-cely-rok-2022/>
34. H., Javier (2022). Apecoin, la altcoin de Bored Ape, se dispara un 55%. *CriptoPasion* [online]: 21. 4. 2022. [cit. 6. 7. 2023].
Dostupné z: <https://criptopasion.com/altcoin-bored-ape/>
35. HAYES, Adam (2023). Blockchain Facts: What Is It, How It Works and How It Can Be Used. *Investopedia* [online]: 23. 4. 2023. [cit. 9. 7. 2023].
Dostupné z: <https://www.investopedia.com/terms/b/blockchain.asp>

36. HERNÁNDEZ, Ariana (2015). Grupo estudiantil promueve la adopción de Bitcoin en la mayor universidad de Canadá. *CriptoNoticias* [online]: 2. 11. 2015. [cit. 26. 6. 2023].
Dostupné z: <https://www.criptonoticias.com/comunidad/adopcion/grupo-estudiantil-promueve-adopcion-bitcoin-mayor-universidad-canada/>
37. INVESTING (2023). El Litecoin gana un 10% en un día de negociación alcista. *Investing* [online]: 21. 6. 2023. [cit. 6. 7. 2023].
Dostupné z: <https://es.investing.com/news/cryptocurrency-news/el-litecoin-gana-un-10-en-un-dia-de-negociacion-alcista-2412995>
38. KODNAR, Michal (2023). Jak funguje těžba kryptoměn? *Kryptomagazín* [online]: 13. 3. 2023. [cit. 27. 6. 2023].
Dostupné z: <https://kryptomagazin.cz/jak-funguje-tezba-kryptomen/>
39. KRYPTOMAGAZÍN (2021). Co je Fiat měna. *Kryptomagazín* [online]: 6. 12. 2021. [cit. 17. 7. 2023].
Dostupné z: <https://kryptomagazin.cz/wiki/co-je-fiat-mena/>
40. KRYPTOMAGAZÍN (2021). Co je Litecoin. *Kryptomagazín* [online]: 6. 12. 2021. [cit. 2. 7. 2023].
Dostupné z: <https://kryptomagazin.cz/wiki/co-je-litecoin/>
41. KYTKA (2020). Bitcoinová velryba varuje tradery – stále věříte pohádkám? Pak vám není pomoci! *Kryptomagazín* [online]: 26. 5. 2020. [cit. 30. 6. 2023].
Dostupné z: <https://kryptomagazin.cz/bitcoinova-velryba-varuje-tradery-stale-verite-pohadkam-pak-vam-neni-pomoci/>
42. KYTKA (2021). Těžba Bitcoinu byla v Íránu zakázána! Omezení těžby má být platné do září. *Kryptomagazín* [online]: 26. 5. 2021. [cit. 7. 7. 2023].
Dostupné z: <https://kryptomagazin.cz/tezba-bitcoinu-byla-v-iranu-zakazana-omezeni-tezby-ma-byt-platne-do-zari/>

43. LEAL, Andrea (2022). ¿Qué es la minería de Bitcoin y otras criptomonedas? *CriptoNoticias* [online]: 31. 1. 2022. [cit. 17. 6. 2023].
Dostupné z: <https://www.criptonoticias.com/criptopedia/que-es-mineria-bitcoin-otras-criptomonedas/>
44. LENKA (2019). Mobilní peněženka Coinbase Wallet přidává podporu pro Stellar (XLM). *Kryptomagazín* [online]: 4. 4. 2019. [cit. 5. 7. 2023].
Dostupné z: <https://kryptomagazin.cz/mobilni-penezenka-coinbase-wallet-pridava-podporu-pro-stellar-xlm/>
45. LINGEA (2022). Španělsko-český praktický slovník. *Lingea* [online]: 2022. [cit. 12. 7. 2023].
Dostupné z: <https://slovniky.lingea.cz/spanelsko-cesky>
46. LIZARRAGA, Beatriz, VIÑAS, Alex a MOLERO, Iñigo (2018-2023). Glosario Blockchain - 80 palabras que necesitas conocer. *BlockchainEspaña* [online]: 2018-2023. [cit. 12. 7. 2023].
Dostupné z: <https://blockchainespana.com/glosario/>
47. MACHÁLEK, Tomáš (2014). KonText – aplikace pro práci s jazykovými korpusy. *ČNK* [online]: FF UK, Praha. [cit. 16. 7. 2023].
Dostupné z: <https://www.korpus.cz/kontext>
48. MAKOVSKÝ, Jiří (2019). Od teď zaplatíte na Amazonu v BTC, ETH anebo LTC! *CryptoSvět* [online]: 22. 10. 2019. [cit. 3. 7. 2023].
Dostupné z: <https://cryptosvet.cz/platba-btc-spolecnost-amazon/>
49. MAKOVSKÝ, Jiří (2019). Těžaři BTC začínají kapitulovat šest měsíců před halvingem. *CryptoSvět* [online]: 20. 11. 2019. [cit. 30. 6. 2023].
Dostupné z: <https://cryptosvet.cz/tezba-btc-tezari-kryptomeny-btc/>
50. MATUSZYŃSKI, Dariusz (2019). Nová hardwarová krypto peněženka – Ledger Nano X – [CES]. *Kryptomagazín* [online]: 7. 1. 2019. [cit. 5. 7. 2023].
Dostupné z: <https://kryptomagazin.cz/ledger-nano-x-bluetooth/>

51. MAYO (2023). Ethereum dosáhlo 11-měsíčního maxima! Výrazně přispěl poslední hard-fork Shapella. *Kryptonovinky* [online]: 18. 4. 2023. [cit. 4. 7. 2023].
Dostupné z: <https://www.kryptonovinky.cz/ethereum-dosahlo-11-mesicniho-maxima-vyrazne-prispel-poslendy-hard-fork-shapella/>
52. MAYO (2023). Velké transakce Ethereum! Velryby přesunuly ETH za více než 400 milionů dolarů. *Kryptonovinky* [online]: 7. 6. 2023. [cit. 28. 6. 2023].
Dostupné z: <https://www.kryptonovinky.cz/velke-transakce-ethereum-velryby-presunuly-eth-za-vice-nez-400-milionu-dolaru/>
53. ORGUCAKOVA, Denisa (2022). Bitcoinová velryba prodala BTC v hodnotě 1 miliardy USD. *Kryptomagazín* [online]: 20. 7. 2022. [cit. 28. 6. 2023].
Dostupné z: <https://kryptomagazin.cz/bitcoinova-velryba-prodala-btc-v-hodnote-1-miliardy-usd/>
54. ORLANDO, Raul (2019). El primer unicornio de mil millones de dólares de Indonesia adquiere la cartera bitcoin de Filipinas. *CriptoPasion* [online]: 20. 1. 2019. [cit. 6. 7. 2023].
Dostupné z: <https://criptopasion.com/el-primer-unicornio-de-mil-millones-de-dolares-de-indonesia-adquiere-la-cartera-bitcoin-de-filipinas/>
55. ORLANDO, Raul (2021). Chris Larsen: BTC Mining debe ser más respetuoso con el medio ambiente. *CriptoPasion* [online]: 2. 5. 2021. [cit. 8. 7. 2023].
Dostupné z: <https://criptopasion.com/chris-larsen-btc-mining-debe-ser-mas-respetuoso-con-el-medio-ambiente/>
56. ORLANDO, Raul (2021). Uniswap pone los proyectos de finanzas descentralizadas (DeFi) en el centro de atención en la saga de eliminación de tokens. *CriptoPasion* [online]: 29. 7. 2021. [cit. 11. 7. 2023].
Dostupné z: <https://criptopasion.com/uniswap-pone-los-proyectos-de-finanzas-descentralizadas-defi-en-el-centro-de-atencion-en-la-saga-de-eliminacion-de-tokens/>

57. PEÑA, Jose (2023). Ripple desacredita cinco mitos comunes sobre blockchain y criptomonedas. *CriptoPasion* [online]: 1. 7. 2023. [cit. 13. 7. 2023].
Dostupné z: <https://criptopasion.com/ripple-desacredita-cinco-mitos-comunes-sobre-blockchain-y-criptomonedas/>
58. PEÑA, Jose (2023). Solana Whale transfiere USD 10,2 millones en USD SOL a Coinbase a medida que aumentan los precios. *CriptoPasion* [online]: 15. 3. 2023. [cit. 28. 6. 2023].
Dostupné z: <https://criptopasion.com/solana-whale-transfiere-usd-102-millones-en-usd-sol-a-coinbase-a-medida-que-aumentan-los-precios/>
59. PIRUS, Benjamin (2021). ¿Qué significa ser alcista o bajista respecto a las criptomonedas? *Cointelegraph* [online]: 13. 3. 2021. [cit. 17. 7. 2023].
Dostupné z: <https://es.cointelegraph.com/news/what-does-it-mean-to-be-bullish-or-bearish-in-crypto>
60. PLAZA, Nickolas (2022). El real digital de Brasil se prepara para integrarse a las DeFi. *CriptoNoticias* [online]: 17. 12. 2022. [cit. 11. 7. 2023].
Dostupné z: <https://www.criptonoticias.com/regulacion/real-digital-brasil-prepara-integrarse-defi/>
61. RAE (2022). Neologismo. *Diccionario de la lengua española RAE* [online]: 2022 [cit. 11. 6. 2023].
Dostupné z: <https://dle.rae.es/neologismo>
62. STEVENS, Robert (2023). What Are Crypto Whales and Why Are They Important? *CoinDesk* [online]: 15. 3. 2023. [cit. 30. 6. 2023].
Dostupné z: <https://www.coindesk.com/learn/what-are-crypto-whales-and-why-are-they-important/>
63. ŠŤASTNÝ, Josef (2020). Co je to altcoin. *Kryptomagazín* [online]: 29. 8. 2020. [cit. 3. 7. 2023].
Dostupné z: <https://kryptomagazin.cz/pro-zacatecniky-co-je-to-altcoin/>

64. ÚJČ AV (2008–2023). Počešťování přejatých slov včetně vlastních jmen. *Internetová jazyková příručka* [online]. Praha: Ústav pro jazyk český AV ČR. [cit. 6. 6. 2023].
Dostupné z: <https://prirucka.ujc.cas.cz/?id=120>
65. ÚJČ AV (1935–1957). *Příruční slovník jazyka českého* [online]. Praha: Ústav pro jazyk český AV ČR. 1935–1957. [cit. 11. 7. 2023].
Dostupné z: <https://psjc.ujc.cas.cz/>
66. ÚJČ AV (2011). *Slovník spisovného jazyka českého* [online]. Praha: Ústav pro jazyk český AV ČR. 2011. [cit. 11. 7. 2023].
Dostupné z: <https://ssjc.ujc.cas.cz/>

12 Seznam obrázků

1. Analýza termínu cryptocurrency v českém korpusu	30
2. Analýza termínu cryptocurrency ve španělském korpusu.....	31
3. Analýza termínu blockchain v českém korpusu.....	32
4. Analýza termínu blockchain ve španělském korpusu	33
5. Analýza termínu blockchain na španělských stránkách	33
6. Analýza termínu bear market v českém korpusu	36
7. Analýza termínu bearish sentiment v českém korpusu	36
8. Analýza termínu bear trap v českém korpusu	36
9. Analýza termínu bearish sentiment ve španělském korpusu.....	37
10. Analýza termínu bear market ve španělském korpusu	37
11. Analýza termínu bear trap ve španělském korpusu.....	37
12. Analýza termínů Bitcoin, Altcoin, Litecoin a Ethereum v českém korpusu	40
13. Analýza termínů Bitcoin, Altcoin, Litecoin a Ethereum ve španělském korpusu	41
14. Analýza termínu fiat money v českém korpusu	45
15. Analýza termínu fiat money ve španělském korpusu.....	47
16. Analýza termínu fiat money na španělských stránkách	47
17. Analýza termínu halving na českých stránkách	49
18. Analýza termínu halving na španělských stránkách.....	50
19. Analýza termínu staking na českých stránkách.....	55
20. Analýza termínu wallet na španělských stránkách.....	58